

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Bakalářská práce

**Cestovní ruch v oblasti Šumavy – současný stav a
perspektivy**

Stanislava Somolíková

© 2010 ČZU v Praze

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Akademický rok 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Stanislava Somolíková

obor Veřejná správa a regionální rozvoj - k.s. Klatovy

Vedoucí katedry Vám ve smyslu Studijního a zkušebního řádu ČZU v Praze
čl. 16 určuje tuto bakalářskou práci.

Název tématu: **Cestovní ruch v oblasti Šumavy – současný stav
a perspektivy**

Struktura bakalářské práce:

1. Úvod
2. Cíl práce a metodika
3. Literární rešerše
4. Vlastní práce
5. Závěr
6. Seznam literatury
7. Přílohy

Rozsah původní zprávy: 30 - 40 stran

Seznam odborné literatury:

1. Foret, M., Foretová, V.: Jak rozvíjet místní cestovní ruch. Grada, Praha, 2001.
2. Jakubíková, D., Ježek, J., Pavlák, M.: Cestovní ruch. ZČU, Plzeň, 1995.
3. Kučerová, I.: Ekonomika se zaměřením na cestovní ruch. Idea servis, Praha, 1997.
4. Majerová, V. a kol.: Sociologie venkova a zemědělství. Credit, Praha, 2000.
5. Petřů, Z., Holubová, J.: Ekonomika cestovního ruchu. Idea servis, Praha, 1994.

Další literatura bude doporučena během zpracování BP.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Rudolf Zeipelt, CSc.**

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2010

Káča

.....
Vedoucí katedry

Kauš

.....
Děkan

V Praze dne: 19.11.2008

Prohlášení:

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma „Cestovní ruch v oblasti Šumavy – současný stav a perspektivy“ jsem vypracovala samostatně za použití literatury uvedené v kapitole č.6 a po konzultacích s doc.Ing.Rudolfem Zeipeltem, CSc.

V Praze dne 24.03.2010

.....

Poděkování:

Děkuji vedoucímu mé bakalářské práce doc.Ing.Rudolfu Zeipeltovi, CSc. za odborné vedení, připomínky a pomoc, kterou mi v průběhu zpracování bakalářské práce poskytl.

Cestovní ruch v oblasti Šumavy – současný stav a perspektivy

SOUHRN

V bakalářské práci byl zhodnocen obor cestovního ruchu na Šumavě a posouzen současný stav i možné perspektivy jeho vývoje do budoucna. Cestovní ruch je popsán z hlediska obecné charakteristiky a to zejména jeho vznik, vývoj, rozvoj, druhy a formy. Rozebrán byl i přínos a význam cestovního ruchu nejen pro daný region, ale i pro Českou republiku. Vlastní práce je zaměřena z hlediska oboru cestovního ruchu nejenom na Šumavu jako takovou, ale podrobněji byly popsány z tohoto hlediska rekreační oblasti Modrava a Lipno v letním období. Pro zjištění potřebných informací týkajících se tohoto tématu byl sestaven dotazník, který je součástí přílohy. Otázky z dotazníku byly vyhodnoceny a výsledky byly sestaveny do asociační a kontingenční tabulky. Závislosti mezi znaky vyplývající z daného dotazníku byly zjištěny pomocí analýzy závislosti kvalitativních znaků. Šetřením bylo zjištěno, že většina z okruhu dotázaných každoročně navštěvuje Šumavu v letním období alespoň 1 x a zhruba 18 % na Šumavu nejezdí vůbec. Pro rozvoj cestovního ruchu je zapotřebí vytvořit odpovídající úroveň služeb v této oblasti a v dalších oborech, které souvisejí s cestovním ruchem a pokud možno využívat finanční prostředky z fondů EU. Neměli bychom zapomenout ani na prezentaci České republiky v zahraničí.

KLÍČOVÁ SLOVA

Cestovní ruch, turistika, turista, dotazník, asociační tabulka, kontingenční tabulka, návštěvnost

Tourism in the Šumava - current status and prospects

SUMMARY

Tourist business branch in the Bohemian Forest has been assessed and measured in this Bachelor thesis. Its present condition and possible perspectives of its future development have been measured here, too. Tourist business has been described in light of general characteristics, especially in its origin, development, progress, kinds and forms. Its contribution and importance has been analysed not only for the given region but for the whole Czech Republic. The real thesis is not focused with the view of the tourist business branch only on the Bohemian Forest in itself but on the detailed description of recreation areas Modrava and Lipno in a summer season. For finding necessary information concerning this topic I have made up a questionnaire which is a part of the supplement. The questions from the questionnaire have been analysed and the results have been put together in association and pivot tables. The dependence between attributes concerning a given questionnaire has been found out through the analysis of the dependence of qualitative parameters. By the research it has been found out that most of polled ones visit the Bohemian Forest in a summer season at least once a year and approximately 18% of them does not visit it at all. For the tourism development it is required to build up an appropriate standard of service in this branch and both in the next lines of business which are connected with a tourist business. If it is possible it is recommended to use financial resources from the EU funds. We should not forget even for the presentation of the Czech Republic abroad.

KEY WORDS:

tourist business, tourism, tourist, questionnaire, association table, pivot table, visit rate

OBSAH:

OBSAH:	8
1 ÚVOD	10
2 CÍL PRÁCE A METODIKA	11
2.1 Cíl práce.....	11
2.2 Metodika.....	11
2.2.1 Analýza závislosti kvalitativních znaků.....	13
2.2.1.1 <i>Asociační tabulka – tabulka 2x2</i>	13
2.2.1.2 <i>Kontingence</i>	16
2.2.2 Dotazníkové průzkumy	17
3 LITERÁRNÍ REŠERŠE	20
3.1 Vznik cestovního ruchu	20
3.2 Vývoj cestovního ruchu.....	21
3.3 Rozvoj cestovního ruchu	22
3.4 Druhy a formy cestovního ruchu	24
3.4.1 Druhy cestovního ruchu	24
3.4.2 Formy cestovního ruchu.....	25
3.5 Význam a přínosy cestovního ruchu	25
3.6 Šumava	26
3.6.1 Šumava - rozloha, poloha, vymezení , příroda	26
3.6.2 Historie Šumavy.....	29
3.6.3 Chráněná krajinná oblast (CHKO) Šumava.....	31
3.6.4 Národní park Šumava.....	33
3.7 Turistika.....	36
3.8 Památky	37
4 VLASTNÍ PRÁCE	38
4.1 Modrava.....	38
4.2 Lipno	40
4.3 Dotazník a jeho výsledky	42
4.3.1 Složení souboru respondentů dle návštěvnosti Šumavy	42
4.3.2 Složení souboru respondentů dle ročního období navštěvování Šumavy	43
4.3.3 Složení souboru respondentů dle četnosti navštěvování Šumavy.....	43
4.3.4 Složení souboru respondentů dle průměrné délky pobytu na Šumavě	43
4.3.5 Složení souboru respondentů dle způsobu ubytování na Šumavě	44
4.3.6 Složení souboru respondentů dle formy stravování na Šumavě	44
4.3.7 Složení souboru respondentů dle způsobu dopravy na Šumavu	45
4.3.8 Složení souboru respondentů dle účelu návštěvy Šumavy	45
4.3.9 Složení souboru respondentů dle spokojenosti s pobytem na Šumavě	46
4.3.10 Složení souboru respondentů dle plánování návštěvy Šumavy i v budoucnu	46
4.3.11 Složení souboru respondentů dle pohlaví	47
4.3.12 Složení souboru respondentů dle věku.....	47
4.3.13 Složení souboru respondentů dle bydliště.....	47
4.3.14 Složení souboru respondentů dle zaměstnání	48
4.4 Analýza kvalitativních znaků	48
4.4.1 Závislost vlivu pohlaví na návštěvnost Šumavy v létě nebo v zimě.....	48

4.4.2	Závislost vlivu pohlaví na četnost návštěvy Šumavy	49
4.4.3	Závislost vlivu pohlaví na délku pobytu na Šumavě	50
4.4.4	Závislost vlivu pohlaví na způsob ubytování na Šumavě	50
4.4.5	Závislost vlivu pohlaví na účel návštěvy Šumavy	50
4.4.6	Závislost vlivu věku na účel návštěvy Šumavy	51
4.5	Perspektivy	55
5	ZÁVĚR.....	57
6	SEZNAM LITERATURY	59
7	PŘÍLOHY	60
7.1	Příloha č. 1 - dotazník.....	60
7.2	Příloha č.2 - výpočty.....	63
7.2.1	Výpočet závislost vlivu pohlaví na četnost návštěvy Šumavy.....	63
7.2.2	Výpočet závislost vlivu pohlaví na délku pobytu na Šumavě.....	64
7.2.3	Výpočet závislost vlivu pohlaví na způsob ubytování na Šumavě	65
7.2.4	Výpočet závislost vlivu pohlaví na účel návštěvy na Šumavě.....	67

1 ÚVOD

Cestovní ruch je spojován s využitím volného času, s poznáváním a s rekreací. Vznik a rozvoj cestovního ruchu je projevem hlavně dvou lidských potřeb. Potřeby rekreace, tj. oddychu, odpočinku a potřeby bezprostředního poznávání.

Představuje významné národohospodářské odvětví, které zahrnuje zejména dopravu, turistická zařízení poskytující ubytování, stravování, služby cestovních kanceláří, průvodcovské služby, turistické informační systémy a další infrastrukturu, resp. další služby cestovního ruchu. Významnou roli hraje také v rozvoji území a má nezanedbatelný význam na trhu práce.

Cestovní ruch patří mezi nejvýznamnější ekonomická odvětví s obrovskou perspektivou do budoucnosti a jeho další rozvoj je v zájmu každého státu.

Česká republika je jednou ze zemí, která má předpoklady k rozvoji cestovního ruchu a vytváří právě pro cestovní ruch potřebné společensko-ekonomické podmínky.

Bakalářská práce bude zaměřena na cestovní ruch v oblasti Šumavy, která patří mezi nejvyhledávanější oblast pro tuzemské i zahraniční turisty a návštěvníky. Podrobně budou z hlediska cestovního ruchu popsána rekreační střediska Modrava a Lipno.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

2.1 Cíl práce

Cílem v této bakalářské práci je zhodnocení současného stavu cestovního ruchu na Šumavě a posouzení perspektiv jeho vývoje do budoucna.

2.2 Metodika

Statistika se jako samostatná vědní disciplína začala rychle rozvíjet od počátku 20. století. V 70. letech k jejímu vrcholnému růstu přispěl rychlý rozvoj výpočetní techniky a vznik statistického výpočetního prostředí, bez kterého by byla dnešní moderní statistická analýza nemyslitelná. Statistiku chápeme jako číselné údaje o hromadných jevech, ale také jako činnost, která spočívá ve sběru, zpracování a vyhodnocování statistických údajů a také jako teoretickou disciplínu. Setkáváme se zde s hromadnými jevy. Číselné údaje o jednotlivých skutečnostech netvoří statistiku a proto k získání určitých poznatků a k vyslovení závěrů o zkoumaných jevech je nutné hromadné pozorování, jehož výsledkem je právě hromadný jev. Velký význam má statistika v současné době v ekonomice, jejíž správný chod v zájmu maximalizace efektivnosti ekonomiky není možný bez využití kvalitní informační soustavy. Bez kvalitní statistiky se neobejde úspěšná realizace změn v ekonomice. V procesu tvorby manažerských rozhodování, analýza trhu má statistika také důležitou roli.

V současnosti nenajdeme vědní obor, který nepracuje s hromadnými daty a k jejich vyhodnocování nevyužívá statistické metody. Statistické metody jsou využívány v medicíně, fyzice a v dalších technických a přírodních disciplínách. Statistika se také v dnešní době používá ve větším měřítku pro potřeby praktické hospodářské politiky.

Ve statistice nás zajímají hromadné jevy a procesy, které se vyskytují u velkého množství prvků. Tyto prvky nazýváme statistickými jednotkami a jsou elementárními jednotkami statistického pozorování. Mohou to být osoby (např. počet zaměstnanců podniku při zkoumání mezd), organizace (počet podniků), věci, události a zvířata.

Statistické znaky vyjadřují vlastnosti statistických jednotek. Tyto znaky můžeme rozdělit dle několika kritérií, zejména dle toho, jak lze vyjádřit jejich obměny. Obměny, varianty znaku můžeme vyjádřit číselně, jde o znaky kvantitativní (např. počet členů

domácnosti, spotřeba elektrické energie). Obměny můžeme vyjádřit i slovně, jde o znaky kvalitativní (místo trvalého pobytu). Jestliže statistický znak může nabývat pouze dvou variant – mluvíme pak o znaku alternativním (rozdělování pracovníků podniku dle pohlaví). Znak množný je znak, který připouští více než dvě varianty. Toto členění je obvykle jenom u znaků kvalitativních.

Kvantitativní znaky dělíme na znaky měřitelné (metrické) a na znaky pořadové (ordinální). U měřitelných znaků se hodnoty dají porovnat rozdílem nebo poměrem. Pořadové znaky odrážejí pouze pořadí jednotlivých jednotek.

Kvantitativní znaky dále dělíme na nespojité a spojité. Nespojité statistické znaky nabývají pouze některých číselných hodnot, které mají podobu přirozených čísel nebo celých nezáporných čísel (počet zmetků v sérii). Spojité znaky mohou nabývat v rámci určitého intervalu libovolných hodnot (spotřeba elektřiny).

Statistickou práci můžeme zpravidla rozdělit na několik etap – statistické zjišťování (šetření), statistické zpracování zjištěných údajů (dat) a statistické vyhodnocování (analýzy). Prostřednictvím statistického zjišťování získáváme statistické údaje, což jsou číselné nebo slovní obměny sledovaných statistických znaků. Zjištěné údaje mohou být dvojího druhu. Buď zjišťujeme údaje za určitý časový interval (objem produkce, počet zákazníků), nebo zjišťujeme údaje k určitému okamžiku (stav zásob, počet pracovníků). Statistické údaje zjišťujeme několika způsoby. Nejčastěji se k tomu používá přímé pozorování, u kterého přímo pozorujeme statistické jednotky a zjišťované hodnoty znaku získáváme sčítáním, měřením, vážením. Dalším způsobem je způsob dotazovací – dotazníky, výkazy, rozhovory. Údaje zjišťujeme také odhadem subjektivním, který je založený na subjektivních znalostech statistické jednotky. Respondent, tak se nazývá osoba, která dotazníky vyplňuje. Otázky, které dotazník obsahuje, by měly být formulovány přesně, jednoznačně, úplně a srozumitelně. Dotazník by neměl klást velké nároky na respondenta, ale měl by obsahovat otázky, na které respondent umí odpovědět. Měl by zaujmout i svojí úpravou. Účelem dotazníků je získat požadované informace a to i v těch případech, kdy je nemůžeme získat jiným způsobem. Vyplňování dotazníků je zcela dobrovolné a nevýhodou je jejich špatná návratnost.[5]

Výkaz je předem navržený a schválený formulář, který v pravidelných lhůtách předkládá zpravodajská jednotka statistickým orgánům. Výkazy dělíme na státní,

rezortní nebo podnikové. Tvoří základní zdroj informací o stavu národního hospodářství na různých úrovních.

Soupisy (cenzy) – jsou nejběžnějším druhem zvláštních statistických zjišťování. U soupisu sepisujeme stav, který jsme zjistili na místě samém, např. soupis zásob, hotových výrobků apod. Další metodou statistického zjišťování je znalecký odhad, který spočívá v subjektivním ohodnocení určitého jevu osobami, které k tomu statistický orgán pověří.

Výsledkem statistického šetření při použití jakékoliv metody je velké množství údajů, které je zapotřebí určitým způsobem utřídit a shrnout. Součástí statistického zpracování je tabelování číselných výsledků, třídění, výpočet různých statistických charakteristik, grafické znázorňování výsledných údajů.[2]

2.2.1 Analýza závislosti kvalitativních znaků

Analýza závislosti kvalitativních znaků se nejčastěji používá při dotazníkových šetření a tam kde nemůžeme vyjádřit nějaký výskyt pomocí číselných hodnot – kvalitativní znak – znak slovní (bydliště, pohlaví).

Ke zpracování údajů získaných z dotazníkového šetření byly použity tyto statistické metody.

2.2.1.1 Asociační tabulka – tabulka 2x2

Tabulka č.1 – Asociační tabulka

znak B	ano	ne	celkem
Ano	a	B	a+b
ne	c	d	c+d
celkem	a+c	b+d	n

Pramen:[5]

n-rozsah souboru

a+b,c+d,a+c,b+d – jsou okrajové četnosti (marginální). Tyto četnosti jsou dány součtem a,b,c,d.

Asociace je vztah mezi alternativními znaky, které mají pouze dvě obměny a to ano-ne, muž-žena. Číselné údaje získané při statistickém zjišťování jsou zkontrolovány a uspořádány do asociační tabulky.

Pokud sestavíme asociační tabulku, provedeme její analýzu, která představuje hledání odpovědí na dvě otázky. Zda mezi znaky existuje závislost a pokud ano, tak jak je tato závislost silná.

Analýza kvalitativních znaků se nejčastěji provádí při dotazníkových šetřeních a tam, kde nemůžeme vyjádřit nějaký výskyt pomocí číselných hodnot – kvalitativní znak - bydliště, pohlaví.

Při zkoumání závislosti mezi znaky A a B ověřujeme nulovou hypotézu (H_0), která nám říká, že znaky A a B jsou nezávislé. Pro určení toho zda znaky A, B jsou nebo nejsou závislé, používáme dva testy: 1/ χ^2 test nezávislosti

2/ Fisherův faktoriálový test

Před testováním si stanovíme hladinu významnosti $\alpha = 0,05$ a zformulujeme nulovou a alternativní hypotézu H_0 a H_1 . Nulová hypotéza H_0 nám říká, že mezi znaky neexistuje závislost, tj. že je shoda a proto neexistuje závislost. Alternativní hypotéza H_1 nám říká, že mezi znaky existuje závislost, tj. že není shoda a proto existuje závislost.

Tyto dva testy se nepoužívají náhodně, ale pro jejich užití jsou stanovena určitá pravidla. Jestliže pomocí těchto testů zjistíme závislost mezi znaky, musíme poté určit sílu té závislosti. Ke stanovení síly závislosti používáme koeficient asociace V, který měří vlastně sílu závislosti mezi znaky A a B.[5]

$$V = \frac{a \cdot d - b \cdot c}{\sqrt{(a+b)(c+d)(a+c)(b+d)}}$$

Fisherův faktoriálový test

Tento test používáme pro zjištění závislosti mezi znaky a použijeme ho v případě, zda alespoň jedna vypočítaná četnost bude $n < 5$ nebo zda rozsah souboru bude $n < 20$. Jestliže splníme tato daná kritéria, použijeme v asociační tabulce Fisherův faktoriálový test. Postup testu je následující. Nejprve si zvolíme hladinu významnosti α a v dané asociační tabulce vyhledáme nejnižší četnost a sestavíme pomocné tabulky s tím, že nejmenší četnost zmenšujeme o jednu tak dlouho až dosáhneme takového tabulkového uspořádání, ve kterém tato minimální četnost bude mít nulovou hodnotu. Okrajové četnosti musí zůstat konstantní. Potom následuje výpočet pravděpodobností a to pro původní tabulku a pro každou pomocnou tabulku.[5]

$$p_i = \frac{(a+b)!(c+d)!(a+c)!(b+d)!}{n! \cdot a! \cdot b! \cdot c! \cdot d!}$$

Když vypočítáme všechny dílčí pravděpodobnosti, tak tyto pravděpodobnosti sečteme a získáme pravděpodobnost celkovou. Tuto celkovou pravděpodobnost p porovnáme se zvolenou hladinou významnosti α a stanovíme závěr.

1/ $p > \alpha$ H_0 zamítáme

2/ $p > \alpha$ H_0 přijímáme

Jestliže nám při použití Fisherova faktoriálového testu nebo χ^2 testu nezávislosti vyjde závislost mezi znaky v dané asociační tabulce, musíme ještě určit sílu této závislosti. Tuto sílu zjistíme pomocí koeficientu asociace V.[5]

$$V = \frac{a \cdot d - b \cdot c}{\sqrt{(a+b)(c+d)(a+c)(b+d)}}$$

Koeficient asociace může nabývat hodnot $\langle -1, 1 \rangle$. Nulová hodnota představuje nezávislost a hodnota 1 představuje závislost znaků.

Jestliže pro výpočet koeficientu asociace použijeme již vypočtenou hodnotu testového kritéria χ^2 , budeme vycházet ze vztahu, ve kterém je koeficient v absolutní hodnotě.[5]

$$|V| = \sqrt{\frac{\chi^2}{n}}$$

χ^2 test nezávislosti

Tento test poskytuje spolehlivé výsledky pouze pro dostatečně velké rozsahy výběru. Prakticky pro: - n je větší než 40.

- $20 < n \leq 40$ - můžeme ověřovat nezávislost χ^2 testem tehdy, kdy všechny teoretické četnosti n musí být větší než 5. Teoretické četnosti vyjádříme na základě okrajových četností a rozsahu souboru. Četnosti porovnááme s číslem 5. Jestliže všechny četnosti jsou n větší než 5, použijeme χ^2 test nezávislosti, ale pokud jedna očekávaná četnost n je menší než 5 nemůžeme tento test použít a musíme použít Fisherův faktoriálový test.

Teoretické četnosti:[5]

$$a_0 = \frac{(a+b)(a+c)}{n} \quad b_0 = \frac{(a+b)(b+d)}{n} \quad c_0 = \frac{(c+d)(a+c)}{n} \quad d_0 = \frac{(c+d)(b+d)}{n}$$

- pro $n \leq 20$ by se neměl χ^2 test používat nikdy

Nulovou hypotézu o nezávislosti testujeme pomocí testového kritéria.[5]

$$\chi^2 = \frac{n \cdot (a \cdot d - b \cdot c)^2}{(a+b)(a+c)(b+d)(c+d)}$$

2.2.1.2 Kontingence

Zabývá se zkoumáním vztahu mezi možnými znaky, které mají větší počet obměn. 1 znak má 2 možnosti, 2 znak má více možností a alespoň 1 znak má více možností (obměn). Číselné údaje, které zjistíme uspořádáme do tzv. kontingenční tabulky, která má tuto podobu..

Tabulka č.2 - Kontingenční tabulka

Znak A Znak B	b ₁	b ₂	b _j	b _s	celkem
a ₁	n ₁₁	n ₁₂	n _{1j}	n _{1s}	n _{1.}
a ₂	n ₂₁	n ₂₂	n _{2j}	n _{2s}	n _{2.}
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
a _i	n _{i1}	n _{i2}	n _{ij}	n _{is}	n _{i.}
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
a _r	n _{r1}	n _{r2}	n _{rj}	n _{rs}	n _{r.}
celkem	n _{.1}	n _{.2}	n _{.j}	n _{.s}	n

Pramen:[5]

Analýza kontingenční tabulky spočívá opět v provedení testu nezávislosti a ve stanovení síly závislosti – těsnosti. Zobecněný χ^2 test nezávislosti používáme pro testování hypotézy o nezávislosti znaků. Nejdříve vypočítáme teoretické (očekávané) četnosti n_{oj} v políčku (i,j) za předpokladu platnosti H_0 , která nám říká, že znaky A a B jsou nezávislé. Když počítáme teoretické četnosti využíváme marginální (okrajové) četnosti a celkový rozsah souboru.[5]

$$n_{oj} = \frac{n_{i.} \cdot n_{.j}}{n}$$

Empirické četnosti se mohou lišit od očekávaných četností n_{oj} náhodně (platí-li H_0) nebo významně a to za předpokladu, že neplatí H_0 . Pro porovnání velikosti rozdílů těchto četností použijeme testové kritérium χ^2 , které má tvar:[5]

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n_{oj})^2}{n_{oj}}$$

Pokud dosadíme symboliku z kontingenční tabulky tak dostaneme vzorec:[5]

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{n \cdot (n_{ij})^2}{n_{i.} \cdot n_{.j}} - n$$

Pak hodnotu χ^2 porovnáme s kritickou hodnotou $\chi^2_{\alpha [(r-1) \cdot (s-1)]}$. Pokud vypočtená hodnota χ^2 je větší než hodnota tabulková, hypotézu o nezávislosti mezi kvalitativními znaky, které sledujeme, zamítáme. Jestliže je více než 20% teoretických četností $n < 5$ a nebo alespoň v jednom políčku kontingenční tabulky se vyskytuje očekávaná četnost $n < 1$, nemůžeme χ^2 test pro kontingenční tabulku $r \times s$ použít. V těchto případech musíme spojit některé sousedící skupiny (řádky nebo sloupce). χ^2 test lze použít, pokud je alespoň 80 % teoretických četností $n > 5$. [5]

2.2.2 Dotazníkové průzkumy

Pro zjišťování údajů pro bakalářskou práci byly použity dotazníkové průzkumy, které slouží k zjišťování a vyhodnocování postojů a názorů obyvatelstva a stávají se podkladem pro rozhodování v ekonomické, sociální a manažerské oblasti. Využívají se různá dotazníková anketní šetření, která analyzují skutečnosti, které se dají nebo nedají těžko kvantifikovat či zjišťovat jiným způsobem. Velkou pozornost musíme věnovat přípravě šetření, tvorbě dotazníků a jejich statistickému zpracování a to z toho důvodu, abychom získali potřebné informace, ze kterých bychom učinili konkrétní závěry a rozhodnutí.

Přípravu a provádění dotazníkového šetření můžeme shrnout do několika etap:

- 1/ určíme, co chceme zkoumat a proč
- 2/ jasně si definujeme způsoby výběru jednotek
- 3/ stanovíme si rozsah výběru, abychom dodrželi požadavek reprezentativnosti.

Výběr jednotek může být zkreslen nedostačujícím zhodnocením skutečností jako je třeba nevhodná doba nebo nevhodné místo dotazování. Při dotazování, které je prováděno písemně to může být nedostatečná návratnost dotazníků.

Důležitým bodem v dotazníkovém šetření je stanovení rozsahu výběru. Jestliže postupujeme správně, není porušena reprezentativnost výběru a je možné využít všech dostupných technik zpracování.

V praxi existují tři odlišné přístupy a to:

- a) slepý odhad
- b) nákladový odhad
- c) statistický přístup

Ve své bakalářské práci pro stanovení počtu respondentů byla vybrána metoda slepého odhadu. Pomocí této metody byl stanoven počet 200 náhodně vybraných respondentů.

Při přípravě šetření musíme programové otázky převést na zjišťovací. Důležité je stanovit formu dotazování (anketa, dotazník, rozhovor), druhy a počet použitých otázek a formu odpovědí na otázky, které mohou mít různou formu. Nejvíce se používají otázky uzavřené, otevřené, polootevřené, identifikační, kontaktní a tréninkové či filtrační. Nejvhodnější jsou otázky uzavřené s menším počtem variant odpovědí.

Dotazník by měl obsahovat dostatečné množství identifikačních otázek (pohlaví, věk, profese). Velmi důležitá je také vhodnost zvolených otázek, což je velmi důležité pro sledování vzájemných vztahů a souvislostí mezi odpověďmi a stanovení počtu otázek. Dotazník bychom si měli také ověřit na malém počtu respondentů. Po jeho ověření by mělo následovat statistické zpracování, abychom včas zjistili, zda lze otázky odborně zpracovat za pomoci postupů, které jsme si vybrali a tak získat odpovídající závěry.

Statistické metody vhodné pro hodnocení dotazníkových průzkumů.

Základní popisné charakteristiky používáme pro hodnocení jednotlivých otázek, především vyjádření pomocí absolutních a relativních četností.

Grafické znázornění je velmi vhodné a přehledné a to jak ve formě sloupcových grafů, které lze použít pro relativní i absolutní četnosti, tak druhy různých diagramů vhodné pro znázornění relativní četnosti.

Metody analýz kvalitativních znaků, kde odpovědi jsou zpracovány ve formě kontingenčních tabulek, jejichž analýza umožňuje řešit dva okruhy problémů:

- a) test nezávislosti kvalitativních znaků
- b) posouzení síly závislosti

Mc Nemarův test – používáme pro hodnocení závislých pozorování, kdy sledujeme vliv určitého faktoru v čase.

Asociační tabulka – kdy posuzujeme míry rizika a ohrožení.

Znaménkové schéma odchylek, které umožňuje podrobné hodnocení znaků uspořádaných v kontingenční tabulce. Určíme jím, ve kterých kombinacích znaků se sdružené četnosti statisticky významně odlišují od hypotetických četností, tedy jaká kombinace znaků největší měrou ovlivňuje výsledek.[5]

3 LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1 Vznik cestovního ruchu

Počátky vzniku cestovního ruchu sahají do prvních desetiletí 17. století. V literatuře existuje řada odkazů na to, že lidé cestovali z různých důvodů již v dávnověku, ale počátky moderního cestovního ruchu můžeme najít nejdříve v 17. a v 18. století, a to v cestách šlechticů a tovaryšů, kteří se vydávali na tyto cesty za účelem získávání zkušeností.

V masové formě vzniká moderní cestovní ruch až v druhé polovině 19. století. Svého největšího rozmachu dosahuje vlivem demokratizačních změn ve světě po druhé světové válce. K jeho dalšímu rozvoji pak dochází v průběhu dvacátých a třicátých let 20. století, kdy dochází k ekonomickému rozvoji společnosti a k rozvoji životní úrovně obyvatelstva. Také vědecko-technický pokrok v oblasti dopravy, zejména letecké a automobilové, byl dalším významným faktorem rozvoje cestovního ruchu. Roku 1918 je založeno vydavatelství, které vydávalo cestopisy v edici Cesty. 20. léta jsou typická léčebně-lázeňskými pobyty, nýbrž české lázně byly tehdy světoznámé.

Vznik a rozvoj cestovního ruchu je projevem potřeby rekreace, tj. oddychu, zotavení či odpočinku a také potřebou bezprostředního poznávání jiných zemí, národů, krajů, lidí, zvyklostí, kultury a tradic. Tyto potřeby se začaly projevovat vznikem a rozvojem tovární výroby, která probíhala v ne příliš příznivém pracovním prostředí a za neúměrně dlouhé pracovní doby. To vyvolávalo potřebu odpočinku zejména v přírodě a potřebu poznávání.

Za bezprostřední příčinu vzniku moderního cestovního ruchu je považován rozvoj výroby, který vyvolal potřebu obnovovat spojení s přírodou, potřebu vzdělání, poznávání a potřebu obnovování styku s lidmi. Dále sem můžeme zařadit i touhu po poznávání již zmíněných cizích krajů a zemí, zvyklostí lidí, potřebu navazování kontaktů, výměnu informací a v dnešní době zejména potřebu regenerace fyzických i duševních sil tj. potřeby oddychu, odpočinku a rekreace.

Cestovní ruch vznikl na základě určitého stupně vývoje a to zejména materiálních podmínek života společnosti. Pro vznik cestovního ruchu musely být splněny dva základní faktory. Místo pobytu, kde se mohl člověk volně a nezávisle pohybovat

a existence potenciálu toho kterého území pro cestovní ruch, například existence přírodních nebo uměle vytvořených atraktivit, které účast na cestovním ruchu vyvolávají. Tyto podmínky měla dříve šlechta, ostatní vrstvy obyvatelstva je získaly teprve až se zrušením nevolnictví a dalším ekonomickým rozvojem společnosti.

Cestovní ruch není jenom touha cestovat a spatřit přírodní krásy, historické památky a není důsledkem migračního pudu lidí, ale vzniká právě na základě materiálních podmínek života společnosti a jejich vývoje.[1]

3.2 Vývoj cestovního ruchu

Vývoj novodobého cestovního ruchu v České republice můžeme rozdělit do tří etap.

1. etapa Cestovní ruch do první světové války

Cestovní ruch v této etapě se vyvíjel v podmínkách rostoucího hospodářského vývoje. Nejprve se cestovního ruchu účastnili pouze vyšší a majetné vrstvy obyvatelstva a až později se přidaly i střední a nízké vrstvy. Lidé mohli cestovat volněji, aniž by existovala administrativní omezení ze strany státu. Začíná se rozvíjet budování ubytovacích, stravovacích, sportovních a dalších zařízení pro účastníky cestovního ruchu a to především v rekreačních a lázeňských střediscích. To přispívá k tomu, že se cestovní ruch stává významnou oblastí podnikatelských příležitostí.

2. etapa Cestovní ruch mezi dvěma světovými válkami

V této etapě mezi dvěma světovými válkami vlivem zhoršených ekonomických a společenských podmínek dochází k omezení cestovního ruchu, protože státy přistupují k ochranným opatřením v oblasti celní, vízové a pasové povinnosti. Přesto se cestovní ruch stává významnou složkou životního stylu obyvatel a také důležitou součástí ekonomiky. Rozvíjí se technologický pokrok v oblasti dopravních prostředků a cestovní ruch se diferencuje do různých forem a druhů, do letních a zimních sezón.

Do cestovního ruchu vedle vyšších a středních vrstev se zapojují široké masy pracujících a dochází k rozvoji autoturistiky a mototuristiky. Vznikají mezinárodní organizace cestovního ruchu a rozvíjí se specifické organizační struktury, které vyžadovaly i specifickou přípravu pracovníků právě v oblasti tohoto odvětví. Jsou zakládány specializované školy pro přípravu pracovníků v oblasti cestovního ruchu.

3. etapa Cestovní ruch po druhé světové válce

Vývoj cestovního ruchu po druhé světové válce je charakterizován dynamickým rozvojem k čemuž přispělo celosvětové mírové období a ekonomický rozvoj. Cestovní ruch ovlivnily negativní dopady druhé světové války. Především zničené hospodářství, poválečné rozdělení světa a to zejména Evropy, která se rozdělila na dvě odlišná politicko-ekonomická seskupení, ve kterých byly odlišné podmínky pro rozvoj cestovního ruchu. Toto trvalo do devadesátých let a také došlo k nástupu rozvojových zemí do oblasti cestovního ruchu. Přesto v této etapě dochází k tomu, že cestovní ruch má velký význam a důležité postavení v životě lidí. Stává se důležitou potřebou všech vrstev obyvatelstva z hlediska rozšiřujícího se fondu volného času. Lidé využívali pro cestování jak dovolené tak i volné víkendy a to během celého roku. Rozvíjí se letecká doprava a na pomyslnou scénu cestovního ruchu vstupují nové země. Budují se komplexní střediska cestovního ruchu, které nabízejí široké sportovní, kulturní, společensko-zábavné využití. Velký důraz je kladen na ochranu přírody. Cestovní ruch se stává významným fenoménem světové ekonomiky a národní ekonomiky. Nadále probíhá specializovaná výchova pracovníků pro oblast cestovního ruchu.

Cestovní ruch se mohl vyvíjet pouze za podmínek osobní svobody, svobody pohybu člověka a po uspokojení základních životních potřeb, tedy až po dosažení určitého stupně životní úrovně, kdy má obyvatelstvo základní množství finančních prostředků, ale i přiměřený fond volného času.[4]

3.3 Rozvoj cestovního ruchu

Pro rozvoj cestovního ruchu nejsou důležité jenom příčiny jeho vzniku, ale také předpoklady a podmínky pro jeho rozvoj, které můžeme rozčlenit na:

- **přírodní podmínky**, které určuje charakter terénu. A to roviny, vrchoviny, hory, klimatické podmínky, vodní toky a plochy, přírodní zvláštnosti jako jsou přírodní rezervace
- **kulturně–historické předpoklady**, které jsou dány architektonickými památkami jako jsou hrady, zámky, církevní stavby, památníky, skanzeny, lidovými tradicemi a uměním (lidové kroje, lidová architektura apod.), kulturními akcemi a existencí významných míst.

- **sociálně-ekonomické předpoklady** představující především celkovou úroveň ekonomiky státu, která je vyjádřena výší HDP, složením platební bilance, dosaženým stupněm životní úrovně, fondem volného času. Ekonomické předpoklady úzce souvisejí s materiálně-technickými předpoklady cestovního ruchu

-**materiálně-technické předpoklady** vyjadřují úroveň sítě ubytovacích, dopravních, stravovacích, maloobchodních, sportovně-rekreačních a kulturních zařízení, které slouží cestovnímu ruchu. (informační centra, směnárny atd.)

-**politické předpoklady**, pod kterými si můžeme představit politickou stabilitu, bezpečností situace z hlediska bezpečnosti turistů.

-**ekologické předpoklady**, které zahrnují příznivé přírodní prostředí jako je čistota ovzduší, vody a potravin. Rozvoj cestovního ruchu právě velmi úzce souvisí s ekologickou čistotou krajiny, ale bohužel i v České republice dochází ke střetu zájmů ochrany ekologických zájmů a rozvoje cestovního ruchu.

-**personální předpoklady** rozumíme úroveň profesionality pracovníků v odvětví cestovního ruchu. Nejde jenom o kvalitu pracovníků v provozních zařízeních cestovního ruchu, což jsou například ubytovací a stravovací zařízení, ale i o profesionální přístup pracovníků v řídicích složkách firem, orgánů a organizací cestovního ruchu

-**administrativní předpoklady** se týkají především výjezdových a vstupních formalit. Jde zejména o vízové, celní, pasové a směnářské předpisy. Pokud se jedná o Českou republiku tyto předpisy byly zjednodušeny v souvislosti se vstupem do Evropské unie, ale i přesto s některými státy zůstává vízový režim zachován.

- **demografické předpoklady** zahrnují všechno, co se týká obyvatelstva. Jeho vzdělanosti, věkového složení, mentality, zvyků, porodnosti, úmrtnosti a charakteru osídlení a další skutečnosti.

Hlavními předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu u nás jsou především rozmanité přírodní atraktivita, dobrá úroveň vzdělanosti obyvatelstva, udržování lidových tradic a bohaté kulturně – historické dědictví (v počtu hradů a zámků na počet obyvatel jsme na 1. místě v Evropě).

Dalšími faktory jsou zlepšující se úroveň ubytovacích a stravovacích služeb, zlepšující se životní prostředí a v neposlední řadě termální a minerální prameny pro lázeňství.[1]

3.4 Druhy a formy cestovního ruchu

3.4.1 Druhy cestovního ruchu

Cestovní ruch členíme a sledujeme podle různých hledisek.

Dělení cestovního ruchu dle místa realizace:

- **domácí cestovní ruch**, při kterém účastníci nepřekračují státní hranice svého vlastního státu.
- **zahraniční cestovní ruch** (příjezdový cestovní ruch), který zahrnuje příjezdy a výjezdy za hranice státu a člení se dále na:
 - **aktivní zahraniční cestovní ruch**, který znamená příjezdy a pobyty cizinců.
 - **pasivní zahraniční cestovní ruch** (výjezdový cestovní ruch), který znamená vycestování vlastních občanů do zahraničí.
- **mezinárodní cestovní ruch**, který tvoří souhrn veškerého zahraničního cestovního ruchu.
- **tranzitní cestovní ruch** je spojený s průjezdem určitého státu a nezahrnuje pobyt a je časově omezen.

Dělení cestovního ruchu dle způsobu účasti a formy úhrady nákladů:

- **volný cestovní ruch** (komerční) – účastníci hradí účast ze svých příjmů a svobodně se rozhodují.
- **vázaný cestovní ruch** (sociální) – účastníkům je úhrada plně hrazena ze společenských fondů a účast a poskytnutí úhrady je podmíněno splněním určitých podmínek.

Dělení cestovního ruchu dle způsobu a organizace zabezpečení služeb cestovního ruchu:

- **neorganizovaný cestovní ruch** – účastník si vše potřebné zajišťuje sám nebo částečně využije služeb poskytovaných cestovní kanceláří.
- **organizovaný cestovní ruch** - pobyt a cesta je zajišťována cestovní kanceláří nebo jinou organizací.

Dělení cestovního ruchu dle délky trvání:

- **krátkodobý cestovní ruch** – krátkodobé pobyty.
- **dlouhodobý cestovní ruch** – pobyty delší než 3 dny.

3.4.2 Formy cestovního ruchu

Tyto formy vycházejí ze zaměření cestovního ruchu na uspokojování potřeb účastníků.

Základní formy cestovního ruchu jsou:

- rekreační cestovní ruch
- kulturně-poznávací cestovní ruch
- sportovně –turistický cestovní ruch
- lázeňsko-léčebný cestovní ruch

Specifické formy cestovního ruchu jsou:

- cestovní ruch mládeže
- cestovní ruch třetí generace – seniorů, důchodců
- kongresový cestovní ruch
- lovecký cestovní ruch
- mototuristický cestovní ruch a další

Členění na formy cestovního ruchu pouze vytváří obchodní, pracovní a nebo propagační označení a neustále se vyvíjí v souvislosti s novými specifickými potřebami. Při rozlišování forem cestovního ruchu se vždy zdůrazňuje určitý prvek jako je třeba věk, způsob dopravy nebo motiv účasti, které využívají v praxi cestovní kanceláře pro vytváření určitých názvů jako pomůcek, které pak používají při své práci.[3]

3.5 Význam a přínosy cestovního ruchu

Cestovní ruch je přínosem pro region zejména v oblasti životního prostředí, v ekonomické oblasti a v sociálně kulturní oblasti. Je zdrojem podnikatelských příležitostí a významnou měrou se podílí na rozvoji zaměstnanosti v mnoha oborech lidské činnosti. Důležitou skutečností je i to, že cestovní ruch vytváří v daném regionu

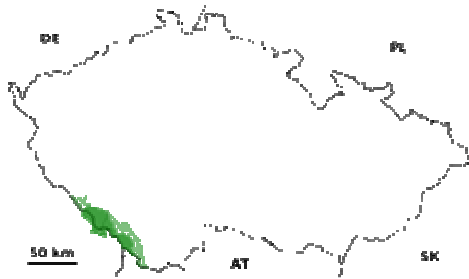
pracovní místa a tím snižuje nezaměstnanost a podporuje sociální rozvoj. Vytváří podnikatelské příležitosti i v ekonomicky méně rozvinutých oblastech a hůře využitelných oblastech jako jsou hory a podhůří. Velkým přínosem cestovního ruchu pro zaměstnanost je také vytváření pracovních míst různorodé náročnosti od méně kvalifikovaných, přes středně kvalifikovaná až po vysoce kvalifikovaná místa v různých profesích. Význam cestovního ruchu právě v zaměstnanosti obyvatelstva je významný nejen v přímé zaměstnanosti v podnicích, které přímo poskytují služby účastníkům cestovního ruchu jako jsou ubytovací, stravovací, dopravní, ale i turistická informační střediska. Jedná se také o zaměstnanost v podnicích doplňkových služeb, ve kterých účastníci cestovního ruchu tvoří jen malou část klientely - pojišťovny, obchodní sítě. Dále se pak jedná o odvětví, které zajišťují chod podniků s přímou zaměstnaností – dodavatelé hotelů a restaurací, stavební firmy, dodavatelé dopravních zařízení. Dalším významným přínosem je přínos ekonomický, kdy dochází ke zlepšení platební bilance nejen státu, ale i konkrétního regionu. Také dochází k přílivu devizových prostředků, což znamená vyšší životní úroveň, zvýšení zaměstnanosti a zvyšování mezd. Cestovní ruch má i svůj osobní význam, který spočívá v získávání nových poznatků, odpočinku, ale i význam společensko-politický a mezinárodní, což vede ke zlepšování vztahů mezi národy a k poznávání cizích kultur.

Cestovní ruch se podílí na rozvoji osobnosti, pomáhá vytvářet životní styl lidí, slouží k poznávání a k získávání jazykových znalostí, slouží k účelnému využití volného času. Je také prostředkem pro vzdělávání výchovy lidí a přispívá i k výchově obyvatel daného regionu k ochraně životního prostředí.[3]

3.6 Šumava

3.6.1 Šumava - rozloha, poloha, vymezení , příroda

Šumava je rozsáhlé pohoří, které se rozkládá na jihozápadní hranici Čech s Německem a Rakouskem a s přilehlým Bavorským lesem tvoří největší zalesněný komplex ve střední Evropě.

Pohořím prochází hlavní evropské rozvodí mezi Severním a Černým mořem. Je to 140 km dlouhé horské pásmo, které se rozkládá při jihozápadní hranici České republiky a jeho výšková poloha je mezi 600 a 1453 metry nad mořem.

V geografickém vymezení se jedná o oblast horského pásma, které se rozkládá mezi Všerubským a Vyšebrodským průsmykem. Z pohledu regionálního uspořádání je Šumava rozdělena do dvou krajů a to do Plzeňského a Jihočeského. Zasahuje na území čtyř okresů Domažlice, Klatovy, Prachatice a Český Krumlov. Šumava je zahrnuta v jednom územním celku NUTS II – Jihozápad.

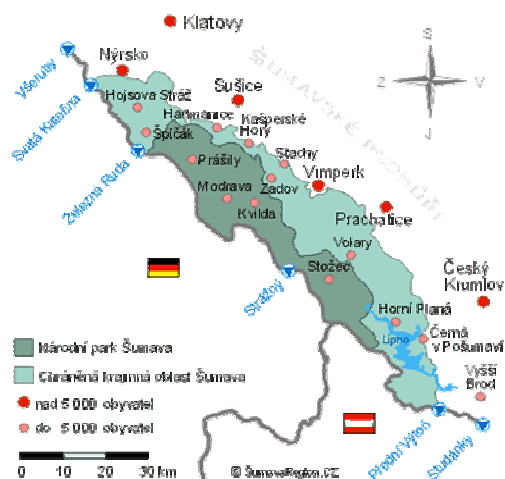
Oblast Šumavská hornatina je členěna na 4 geomorfologické celky. Na Šumavu, Šumavské podhůří, Novohradské hory a Novohradské podhůří. Je nejvyšší částí Šumavské hornatiny. Na severozápadě navazuje na Šumavu Český les. Východní podhůří hraničí s Novohradskými horami. Šumava má charakter ploché hornatiny s příkrými jihozápadními svahy na bavorské straně, severovýchodní svahy na české straně pozvolna přecházejí do Šumavského podhůří. Člení se do 6 geomorfologických podcelků: Šumavské pláně, Železnorudská hornatina, Trojmezenská hornatina, Boubínská hornatina, Želnavská hornatina a Vltavická brázda. Nejvyšší horou Šumavy je Velký Javor v Německu a na české straně hranice je to Plechý (1378), který leží v geomorfologickém okrsku Plešská hornatina. Plechý je zároveň i nejvyšší horou rakouské Šumavy. Šumava je jedním z nejstarších pohoří Evropy, které je tvořeno horninami předprvohorního až prvohorního původu jako je žula, ruly, svory, migmatity, vápence a další. Většina území Šumavy náleží k povodí Severního moře a řeky Vltavy. K povodí Černého moře patří menší část. Pohoří je prameništěm několika významných řek jako je Vltava, Otava, Úhlava nebo Řezné. Specifickým jevem Šumavy jsou přirozená ledovcová jezera, vyskytující se v nadmořské výšce kolem 1000 m. Jsou to Čertovo jezero, Černé jezero, Plešné jezero, Roklanské jezero, Prášilské jezero, Velké a Malé Javorské jezero a jezero Laka. V oblasti Šumavy se průměrné

roční teploty pohybují v závislosti na nadmořské výšce od 6°C (v 750 m n. m.) do 3°C (ve 1200-1300m.n.m.). Vlhkost vzduchu se pohybuje v průměru kolem 80 %. Rozsáhlé horské pásmo je z velké části převážně pokryto z 81 % smrkovými lesy. Zachovaly se zde zbytky přirozených lesů – klimaxových smrčín a smíšených lesů. Své zastoupení zde najde i borovice lesní, ale také třešeň, tis anebo kleč. Početná údolí, horská rašeliniště, kde najdeme stromové nebo klečové porosty borovice blatky patří mezi typické ekosystémy Šumavy. Významné jsou také velké plochy mokřích a rašelinných luk a pastvin. Fauna má také významné zastoupení na Šumavě. Zahrnuje mnoho vzácných a ohrožených druhů živočichů, pavouků, hmyzu a savců a obojživelníků. Mezi nejvýznamnější patří například rys ostrovid, tetřev, tetřev hlušec, puštitk, vydra říční, myšivka horská, čolek obecný či ropucha obecná a mnoho dalších.

Flora zahrnuje především lesní druhy rostlin. Najdeme zde i mnoho prastarých druhů rašelinišť. Vyskytují se zde hořeček český, zvoneček černý, oměj šalamounek a prsteneček májový rašelinný. Z dalších druhů zde roste mimo jiné i šafrán bělokvětý, dřípátka horská a mnoho dalších pro naši květenu vzácných rostlin.

Pro své bohaté vodní zdroje, zachovalou faunu i flóru a čistý vzduch je nazývána „zelenou střechou Evropy“.

V roce 1963 byla vyhlášena CHKO Šumava o rozloze 163 000 ha a stala se největší CHKO v České republice. Část Šumavy má od roku 1991 statut Národního parku. Území NP Šumava o rozloze 69 030 ha zaujímá 0,87 % plochy v ČR v regionech Klatovy, Prachatice a Český Krumlov. Od roku 1990 je také území Šumavy chráněno jako Biosférická rezervace UNESCO.[8]

3.6.2 Historie Šumavy

Šumava, obtížně přístupná oblast, kde se nacházejí zrádná rašeliniště a rozsáhlé lesní porosty nebyla pro člověka lákadlem ke svému trvalému osídlení. Prvními osídlenci, kteří se usadili v této oblasti, byli Keltové v 1. tisíciletí př. n. l., kteří po sobě zanechali stopy v podobě vysoko položených hradišť (Sedlo u Albrechtic). Slované byli další, kteří začali osídlovat podhůří Šumavy. Koncem 10. století to byli Přemyslovci, kteří tuto oblast začlenili do vznikajícího českého státu a podpořili její osídlování. První osady vznikaly podél vodních toků v souvislosti s rýžováním zlata. Lesům se však lidé vyhýbali. Kvůli urychlení kolonizace rozdávali čeští panovníci velké plochy neobdělané země světským i duchovním feudálům. Značná část zemědělské půdy v Pošumaví patřila klášterům a na vesnicích vyrůstaly románské a raně gotické kostely.

Stezky měly značný podíl na kolonizaci kraje. Zpočátku to byly jen pěšiny, ale od 13. století se měnily v široké cesty, po kterých mohly jezdit i vozy. Nejznámější stezkou byla Zlatá stezka, která byla pojmenována podle rýžovišť zlata v jejím okolí, po které se dopravovala do Čech převážně sůl ze Solné komory. Zlatá stezka měla tři hlavní větve. Jedna z nich vedla z Pasova přes Bischofsreut, České Žleby a Soumarský most na Volary a pak dále přes Cudrovice, Křišťanovice a Libínské Sedlo do Prachatic. Od této staré prachatické cesty odbočovaly už ve 14. století dvě další větve. Jedna z nich vedla přes Röhrbach, Kreuzberg, Mauth, Finsterau, Bučinu a Kvildu na Kašperské Hory a Sušici. Druhá odbočka, nazývána také stará boubínská cesta, vedla přes Winkelbrunn, Philippsreut, Strážný, Horní Vltavici a Vimperk. Přes Šumavu vedly i další cesty jako byla Březnická (Vintířova) stezka mířila z Rinchnachu přes Zwiesel, Dobrou Vodou a Hartmanice do Sušice, Prenetská stezka vedla z Pasova přes Prenet do Klatov.

Kolem cest začaly vznikat objekty, které sloužily pro přenocování a střežení těchto cest. Obchodníci přiváželi po těchto stezkách do Čech sůl, víno, textilní a kovové výrobky a naopak vyváželi med, vosk, pivo, obilí, koně. Města, která ležela při těchto stezkách, rychle bohatla z mýta, cla a dalších aktivit, které byly spojeny s obchodem.

Od 13. století vznikala v Pošumaví města, hrady a tvrze. Dolování, rýžování zlata a právě poloha na zemských stezkách přinášela některým městům jako byly Kašperské Hory a Sušice neobyčejnou prosperitu. V období pozdní gotiky se začaly stavět

výstavné měšťanské domy. Dodnes je můžeme obdivovat zejména v Sušici nebo v Prachaticích. Pro ochranu země a obchodních stezek vznikaly gotické hrady mezi něž patří Kašperk, Vimperk, Kunžvart a Vítkův Kámen.

S rýžováním zlata začali Keltové na šumavských říčkách, potocích a po nich pokračovali Slované. V okolí Kvildy nebo Horské Kvildy, při Hamerském potoce najdeme stopy po tomto rýžování. Počátkem 14. století se přešlo od rýžování zlata k hlubinnému dolování zlata, což vedlo k rozvoji hornictví, které přineslo bohatství městům Kašperské Hory a Rejštejn. V Amáliině údolí poblíž Kašperských Hor můžeme ještě dnes najít středověké štoly zlatých dolů.

Na Šumavu začali už od 13. století přicházet Němci z Bavorska, aby se podíleli na dobývání zlata, výrobě skla a později dolování železné rudy. Během 16. století došlo k rozmachu německé kolonizace v západní části Šumavy. Došlo k osídlení Královského hvozdu a to byl důvod, proč se tito němečtí kolonisté nazývali královci. Zabývali těžbou dřeva, pastevectvím, chránili hranici, zemské stezky a zlaté doly. Sídli v osamělých dvorcích, byli svobodní, podřízeni jen českému králi a směli užívat četné výsady, které jim král sám udělil. Byla to výsada vaření piva nebo mýcení stromů. Do dnešní doby se zachoval královský dvorec z 18. století na Antýglu se šindelovými střechami a zvoničkou.

K rozsáhlejšímu osídlení Šumavy došlo v 15. a 16. století. V souvislosti s těžbou dřeva pro nově zakládané sklárny. Šumavské lesy nabízely hojnost surovin pro výrobu skla, dřeva, křemenného písku a vápence. Nejstarší hutě vznikaly již ve 14. století a v 16. století vyrostly sklárny téměř po celé Šumavě. Obor sklářství přitahoval na Šumavu převážně Němce, kteří vyráběli skleněné korálky, proslulé pateříky a vyvážely je i do vzdálených zemí. Pateříkové hutě byly malé, ale produkce korálků šla ročně do milionů kusů. Na konci 17. století, poté co třicetiletá válka způsobila ztrátu zahraničních trhů, se řada skláren přeorientovala na křišťálové a duté sklo. V 18. století dosáhlo Šumavské sklářství největšího rozmachu. Jeho předními středisky se stalo Povydří, Prášílsko, Železnorudsko a Vimpersko. Sklo ze šumavských skláren bylo významným vývozním artiklem. Vyrábělo se barevné sklo, které získávalo obdiv a uznání za krásné tvary, barvy a dokonalý brus. V 19. století už měly šumavské sklárny silného soupeře v bavorském sklářství a severočeském, což vedlo ke snížení počtu šumavských skláren a během půlstoletí většina z nich zanikla. Poslední šumavské

sklární zánikly kolem 2. světové války, přetrvala pouze sklárna v Lenoře, která zanikla až v r. 1996.

V oblasti Šumavy nastaly po 2. světové válce velké a podstatné změny. Její značná část, prakticky celé území nynějšího Národního parku Šumava se nacházela v hraničním pásmu a ve vojenském výcvikovém prostoru. To mělo za následek vylidnění celé oblasti a čtyřicetiletý útlum veškeré lidské činnosti. Zanikly vesnice a samoty, počet obyvatel se radikálně snížil. Krásná šumavská příroda byla vylepšena asfaltovými cestami, které byly používány pro vojenské účely a na některých místech byly zřízeny vojenské střelnice, jejichž pozůstatky můžeme vidět i dnes. Teprve v 90. letech byla Šumava opět zpřístupněna pro nedočkavé návštěvníky.

Dnes je na území NP pouze 7 obcí, v nichž trvale žije asi 1000 obyvatel. Dodnes se však zachovaly některé historické památky, jako doklady bývalého osídlení a činnosti člověka.[7]

3.6.3 Chráněná krajinná oblast (CHKO) Šumava

Chráněná krajinná oblast Šumava byla založena 27. 12. 1963 o rozloze 1630 km² na geologickém podkladu ruly, svoru a granitu. Svoji rozlohou byla největším chráněným územím tehdejšího Československa. Rozkládala se na území Jihočeského a Západočeského kraje. Zasahuje do okresů Český Krumlov, Prachatice a Klatovy.

V roce 1991 byla příhraniční část Chráněné krajinné oblasti vyhlášena Národním parkem Šumava. Tímto se Chráněná krajinná oblast stala ochrannou zónou Národního parku. Současná rozloha Chráněné krajinné oblasti, která je nepokrytá národním parkem je 99 624 ha. V této rozloze je zahrnuto 27,4 % zemědělské půdy (27 297 ha, z toho orná 9 tisíc ha, louky a pastviny 11 tisíc ha), 57,6 % lesní půdy (57 383 ha) a 0,4 % zastavěné půdy (399 ha). Pralesovité porostní zbytky zaujímají cca 0,6 % rozlohy CHKO, ostatní plochy cca 15% plochy. Rozpětí nadmořských výšek se pohybuje od 498 m (Víteň) do 1362 m (Boubín). Počet obyvatel je cca 21 000 (tj. asi 22 obyvatel/km²) a počet evidovaných domů cca 4 500.

Chráněná krajinná oblast leží nejenom na území Šumavy, ale také z části na Šumavském podhůří. Spravuje i další nejcennější oblasti Šumavy, kterými jsou

Královský hvozd s Černým a Čertovým jezerem, Boubín a další turistické lokality, které se díky rozhodnutí politiků do národního parku nedostaly.

Krajina je tvořena zalesněnými horskými hřebeny, které se střídají s loukami a odlesněnými údolími. Protéká jím mnoho vodních toků. Najdeme zde mokřady, rašeliniště, které poskytují domov a útočiště mnoho živočišným druhům, které by bez nich nemohly existovat. I v současné době zde můžeme vidět chov ovcí a zemědělskou výrobu. Chráněná krajinná oblast se vyznačuje zachovalým přírodním prostředím, které není příliš narušeno činností člověka. Velkou přírodní vzácností jsou tzv. glaciální relikt. To jsou druhy, které zde žijí od doby ledové přesto, že tato doba dávno skončila. Na loukách a v údolích se vyskytuje mnoho druhů vzácných a dnes již ohrožených rostlin – hořec panonský, lilie cibulková, šídlatka jezerní a další. Nacházejí se zde i ohrožení živočichové. Hmyzem počínaje a velkými savci a ptáky konče. Velmi vzácný je například tetřev hlušec, rys ostrovid, vydra říční a mnoho dalších živočichů. I z tohoto důvodu je důležité chránit tuto oblast a proto zde byla zřízena řada maloplošných chráněných území, která jsou dělena dle velikosti a významu na národní přírodní rezervace, přírodní rezervace Hamižná hora, Milešický prales, národní přírodní památky a přírodní památky. Mimo nich zde najdeme několik naučných stezek.

Mezi známé oblasti patří ledovcová jezera v Královském hvozdu. Černé jezero, které je největším přirozeným jezerem v České republice a Čertovo jezero. Kromě jezer se Šumava pyšní i jediným vodopádem, který se nachází v Národní přírodní rezervaci Bílá Strž.

Velmi známým je Boubínský prales, chráněný od roku 1858 patřící mezi nejstarší chráněná území střední Evropy. Je ukázkou horského lesa, kde převažuje smrk, jedle a buk. Pro návštěvníky je zde připravena naučná stezka na níž se mohou dovědět mnoho zajímavostí o přirozeném vývoji pralesa. Další naučné stezky, které seznamují turisty a návštěvníky s přírodními krásami, bohatstvím šumavské přírody a s historií vývoje území jsou např. naučná stezka Churáňov nebo Železnorudsko. Také sem neodmyslitelně patří jihočeské moře – přehradní nádrž Lipno, která je hojně navštěvována turisty v období letních rekreací.

Cílem a předmětem ochrany Chráněné krajinné oblasti je především ochrana všech hodnot krajiny, jejího vzhledu a přírodních znaků, zdrojů pro budoucí generace, aby mohly obdivovat krásy šumavské přírody stejně jako naše současná generace.

Území NP Šumava, CHKO Šumava a NP Bavorský les tvoří jednotný a v Evropě jedinečný přírodní celek, který UNESCO vyhlásilo v roce 1990 biosférickou rezervací.[8]

3.6.4 Národní park Šumava

Národní park Šumava byl vyhlášen v roce 1991. Se svojí rozlohou 69 030 ha je největším národním parkem nejen v České republice, ale i ve střední Evropě. Rozkládá se podél státní hranice se Spolkovou republikou Německo a Rakouskem od Železné Rudy po Zvonkovou u Lipenské přehradní nádrže. Zabírá území tří okresů a to Českého Krumlova, Prachatic a Klatov. Zahrnuje nejcennější a nejkrásnější území Šumavy v nadmořské výšce 600 /údolí Otavy u Rejštejna/ - 1378 metry nad mořem /vrchol Plechého – nejvyšší hory české části Šumavy/ s různými typy klimatu od mírně vlhkého podnebí až po chladně vlhké podnebí. Šumava je jedno z nejstarších pohoří Evropy a je tvořeno žulou, rulou a svorem, což jsou horniny, které spadají do prahorního a prvohorního stáří. Najdeme zde i pozůstatky činnosti ledovců v podobě skladních útvarů, ledovcových jezer a kamenných moří, které jsou jedinými úkazy v České republice. Převažuje zde hnědá a hlinitopísčítá půda. Šumava tvoří hlavní evropské rozvodí mezi Černým a Severním mořem. Je zde zvýšená přirozená akumulace vody – rašeliniště. Nachází se zde velký počet pramenů vodních toků. Mezi nejvýznamnější z nich patří řeka Vltava, Vydra a Křemelná, která tvoří na soutoku řeku Otavu, dále řeka Volyňka a Blanice. Najdeme zde osm ledovcových jezer, které na české straně zaujímají celkem plochu 42 ha a nazývají se jezero Laka, Prášilské, Plešné, Černé a Čertovo jezero. Pro šumavu jsou charakteristickým prvkem náhorní roviny – pláně, což jsou plochá území, bezlesá. Na těchto pláních se nacházejí rašeliniště vrchovištního typu, kterým se říká slatě. Právě tyto slatě patří mezi nejcennější území Šumavy. Návštěvníků je přístupná Tříjezerní slat', jezerní slat' u Horské Kvildy a Chalupská slat' s největším rašelinným jezírkiem. Pro horskou část Šumavy jsou charakteristické bukové a smrkové porosty. Nalezneme zde velice rozmanitou faunu a flóru, která zahrnuje mnoho vzácných a dnes už chráněných živočichů a rostlin.

Národní park je rozdělen do tří zón a klidových území.

1. zóna nazývaná také přísná přírodní zóna zahrnuje nejcennější území s nejnápadnějšími přírodními hodnotami. Zásah člověka je zde omezen na minimum a návštěvníci se zde mohou pohybovat pouze po vyznačených trasách. Tvoří asi 13 % z celkové rozlohy Národního parku.

2. zóna – řízená přírodní je územím s významnými přírodními hodnotami, které člověk ovlivnil svou činností a hospodařením. Probíhá zde hospodářská činnost, která má za cíl udržet přírodní rovnováhu s co nejširším druhovou rozmanitostí a postupné přibližování lesních ekosystémů přirozeným společenstvím. Tato zóna se využívá k rekreaci a k turistice. Pohyb návštěvníků zde není omezen, ale musejí být dodržovány zásady ochrany přírody a návštěvního řádu. Rozloha tohoto území je 82 % z plochy Národního parku.

3. zóna tzv. okrajová je značně pozměněna člověkem a zahrnuje střediska soustředěné zástavby. Tato zóna je určena k trvalému bydlení, zemědělství, pro služby, turistiku a rekreaci, ale vše při dodržování zásad ochrany přírody.

Klidová území zahrnují nejcennější území Národního parku. Zde je ochrana zaměřena na živočichy, kteří jsou citliví na přítomnost člověka, a dále se zaměřuje na ochranu rostlinného pokryvu před nadměrným poškozováním. Návštěvníci se zde pohybují pouze po vyznačených turistických trasách. Z tohoto důvodu byl v NP stanoven systém chráněných lokalit (zón) s řadou omezení pro návštěvníky.

V dnešní době je na území Národního parku pouze 7 obcí, ve kterých trvale žije asi 1000 obyvatel. Dodnes se zachovaly historické památky, církevní stavby, plavební kanály a objekty, které jsou dokladem bývalého osídlení a činnosti člověka a přitahují pozornost návštěvníků a tím napomáhají k rozvoji cestovního ruchu na Šumavě. Národní park nabízí svým návštěvníkům bohaté sportovní, turistické i odpočinkové vyžití.

Jsou zde připraveny turistické trasy, cyklotrasy i lyžařské stopy, které jsou velmi dobře značeny a zavedou turisty do nejkrásnějších koutů Šumavy. Národní park může dále nabídnout trasy pro pěší, jejichž délka je 467 km a trasy pro cyklisty, které vedou po zpevněných komunikacích. Celkem je na území Národního parku 246 km cyklotras. Dalším lákadlem pro návštěvníky zejména v zimním období jsou lyžařské trasy jejichž délka je 313 km. Na řece Otavě a Vltavě jsou připraveny vodácké stezky, jejichž délka

je 59 km. Kromě uvedených tras mají možnost návštěvníci Národního parku shlédnout i přírodní naučné stezky. K těm nejnavštěvovanějším patří Chalupská slat', Boubínský prales, Povydří. Pro vyznavače pěší turistiky je určena autobusová linka po Národním parku Šumava, ale je možno ji kombinovat s cykloturistikou a autoturistikou.

Posláním Národního parku je uchování a zlepšení ochrany nejcennějších lokalit, kde se nachází původní divoká příroda, přísná ochrana volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. V neposlední řadě i zachování typického vzhledu krajiny a naplňování vědeckých a výchovných cílů. Důležitou funkcí Národního parku je jeho zpřístupnění pro turistiku a rekreaci a tím přispívat k rozvoji cestovního ruchu na Šumavě, ale pod podmínkou nezhoršení životního prostředí a právě z těchto důvodů byl Národní park rozdělen do tří zón. Národní park Šumava je územím, které zprostředkovává modernímu člověku krásu a sílu přírody a poznání jejích zákonitostí.[8]

Tabulka č. 3 - Celková plocha národního parku Šumav

lesní půda	o rozloze 55 600 ha	tvoří 81 % plochy parku
louky a pastviny	o rozloze 5 169 ha	tvoří 7 % plochy parku
orná půda	o rozloze 756 ha	tvoří 1 % plochy parku
vodní toky	o rozloze 583 ha	tvoří 1 % plochy parku
ostatní půda	o rozloze 6 922 ha	tvoří 10 % plochy parku

Pramen:[9]

Tabulka č. 4 - Významná mezinárodní zastřešení

statut biosférické rezervace a zápis do seznamu UNESCO
zařazení šumavských rašelinišť do seznamu tzv. Ramsarské konvence o ochraně mokřadů mezinárodního významu
zařazení šumavských rašelinišť Mezinárodní unií pro ochranu přírody (IUCN) do Červené knihy ekosystémů
mezinárodní ochrana přírody území Bavorský les - Šumava, označení Ekologický stavební kámen Evropy
vyhlášení Šumavy/Böhmerwaldu "Evropskou krajinou roku 1999/2000"

Pramen:[9]

V lednu roku 2007 zasáhl park orkán Kyrill. Způsobil rozsáhlé škody na lesních porostech. V srpnu roku 2009 proto byla otevřena speciální turistická zážitková trasa u rozhledny Poledník, která nabízí možnost sledovat přirozenou obnovu lesa. Jedná se o 700 metrů, které vedou jedním z polomů o velikosti několika hektarů. Stezka má být otevřena minimálně 10 let a pro turisty je otevřená v letní sezóně od července do září.

Dalším problémem v Národním parku jsou zejména pravidelně se opakující kůrovcové kalamity, politické spory, které se týkají těžby dřeva a mnoho dalších problémů, se kterými se správa Národního parku musí potýkat. Ale i přesto Národní park Šumava je jedním z nejnavštěvovanějších míst našimi i zahraničními návštěvníky.[8]

3.7 Turistika

Šumava a její turistická zajímavost je dána především zachovalou a člověkem a civilizací, málo poznamenanou přírodou.

Své návštěvníky zve k výletům za poznáním po celý rok a díky svým přírodním atraktivitám je vyhledávanou rekreační oblastí České republiky. Nabízí veškeré formy turistiky a to jak v letní a zimní sezóně tak i v mimo sezónách. Je bohatá i svojí historií a kulturou. Milovníkům pěší turistiky Šumava nabízí více než 500 km značených tras.

Nejvýznamnějšími turistickými centry Šumavy jsou například Horská Kvilda, Modrava, Prášíly, Lipno a obec Kvilda. Dále je na Šumavě zpřístupněna celá řada naučných stezek, včetně několika venkovních geologických expozic a velice cenou složkou zdejší přírody jsou rašeliniště – slatě, což jsou největší chráněná území. Velkému zájmu se těší výpravy s průvodcem Správy Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava do míst, která jsou veřejnosti obecně nepřístupná.

Šumava je velmi vyhledávanou cykloturistickou oblastí. Je zde vyznačeno více než 350 km cyklotras, které vedou převážně po zpevněných komunikacích. Velmi oblíbeným je pravý úsek vodní nádrže Lipno, který vytváří kontrast s přelidněným rekreačním územím na levém břehu přehrady. Šumava nabízí i možnosti hypoturistiky a agroturistiky zaměřené na poznávání historických památek a kulturních zajímavostí. Velký význam mají zejména vodní plochy a toky, které jsou vhodné pro rekreaci, vodní sporty a vodní turistiku na kánoích, kajacích, raftových člunech nebo jen tak obyčejné koupání, což je také jeden ze způsobů vyžití a odpočinku návštěvníků Šumavy v období letních dovolených. Jsou zde vymezeny úseky vodních toků Vltavy, Otavy a Vydry o celkové délce asi 59 km. Nejvýznamnější vodní plochou pro rekreační a sportovní účely na Šumavě je přehradní nádrž Lipno.

Mezi další možnosti rekreace patří rybolov, myslivost a houbaření, ale i turistika pro vozíčkáře. Velmi populární je Šumava i v zimním období a to z důvodů zimních sportů a radovánek.

Významná je pro Šumavu lyžařská turistika, která je aktuální zejména pro zimní rekreace. Nejvyhledávanější jsou Šumavské pláně v centrální části Šumavy, které leží v nadmořských výškách 1000 až 1300 metrů. Lyžařské trasy jsou vhodné pro špičkové lyžaře, ale i pro menší děti a začátečníky. Délka lyžařských tras je 450 km.[6]

3.8 Památky

Šumava nabízí nejen přírodu, ale návštěvník zde může navštívit městečka s hornickou, hutnickou, sklářskou i dřevařskou tradicí. Nejvíce navštěvovaná v rámci cestovního ruchu je Železná Ruda s kostelem Panny Marie Pomocné. V Kašperských Horách najdete otevřenou expozici, která se týká hornické tradice zaměřené na těžbu a zpracování zlata. V okolí města se dochovalo velké množství středověkých důlních děl. V obci Dobrá Voda, se nachází kostel se světově unikátním skleněným oltářem a křížovou cestou od místní umělecké sklářky paní Vladimíry Tesařové. Návštěvu si zaslouží i židovské Muzeum Šimona Adlera. Turistickými středisky jsou vesničky Prášily, Srní, Modrava, Filipova Huť, Horská Kvilda a Rejštejn. Na Šumavě se nacházely i sklárny, bylo jich více než 160, ale postupně zanikaly. V současné době se dochovala pouze brusírna skla v Aníně a několik malých dílen. S výrobky a historií skláren se můžete seznámit v četných muzejních sbírkách v Kašperských Horách a v Železné Rudě.

Dále zde můžeme navštívit muzea, galerie, hvězdárny, zámky (zámek Klenová, Vimperk, Chudenice), hrady (Kašperk, Velhartice), kostely, církevní památky, zvoničky, kapličky, rozhledny, poutní místa, památníky a technická díla (Vchynicko-Tetovský plavební kanál a vodní elektrárna na Čeňkově pile) .[6]

4 VLASTNÍ PRÁCE

4.1 Modrava

Po rozhovoru s pracovníci informačního centra Modrava byly získány následující informace.

Obec Modrava leží na Šumavě, v Klatovském okrese. Je tvořena třemi původními osadami: Modrava, Filipova Huť, Vchynice – Tetov. Leží v nadmořské výšce 985 m na soutoku tří potoků - Modravského, Filipohuťského a Roklanského. Obec samotná i rekreační středisko Modrava je každoročně vyhledávanou oblastí milovníků aktivní i odpočinkové dovolené. V současné době zde na výměře 81,63 km² žije necelá stovka stálých obyvatel.

První historická zmínka o obci Modrava pochází z roku 1614. Šlo o rybářskou osadu, která byla spojována s pronájmem kvalitně zarybněného Modravského potoka. Rozvíjelo se zde především rybářství a lov. Změna nastala v roce 1799, kdy kníže Schwarzenberg koupil Prášílské panství od hraběte Kinského a začal využívat obrovských zásob dřeva ve zdejších lesích.

K tomuto účelu byl vybudován během několika následujících let Vchynicko-tetovský plavební kanál, jehož délka dosahovala 14,4 km. S těžbou dřeva souvisela i výstavba sídla Březník, které je hlavním dějištěm románu Karla Klostermanna. Území jižně a západně od Modravy vyplňují rozsáhlé slatě, - Modravské slatě. Jsou to největší přírodní rezervace s rozlohou 3 615 ha Národního parku Šumava. V současné době tvoří nejzachovalejší úsek středohor ve střední Evropě a je jedním z nejvyhledávanějších center celé Šumavy.

Jak již bylo zmíněno Modrava je centrem celoroční horské turistiky a je výchozím místem na velké množství turistických tras a cyklotras a v zimní sezoně upravovaných stop. Je to vhodná oblast pro letní i zimní dovolenou. Velký podíl na zvýšené návštěvnosti Modravy má i fakt, že se nachází v Národním parku Šumava. K 31.10.2009 navštívilo Modravu 26 900 osob. Nádherná příroda, i když na více místech poznamenaná vlivem kůrovce stále patří k hlavním důvodům turistického zájmu o Modravu. Co se týká rozvoje cestovního ruchu na Modravě a okolí, tak se začal

rozvítet ve velké míře po roce 1989. Za dob komunismu zde byla většina míst pro veřejnost nepřístupná, protože se zde nacházelo hraniční pásmo a pohraniční stráž. Po pádu komunismu a zpřístupnění těchto oblastí začali turisté tuto část Šumavy hojně navštěvovat. Také stojí za zmínku, že je otevřen hraniční přechod Modrý sloup, o kterém se hodně diskutovalo a přes který se dostanete na Lucný k němuž jsme i přes vzdálenost cca 12 km výchozím bodem. Tento přechod byl otevřen v období od 15. 7. 2009 do 15. 11. 2009 a bude opět otevřen od 15. 7. 2010 do 15. 11. 2010. Zajímavostí je, že je otevřen pouze pro pěší. Vzhledem k velkému zájmu o Modrý sloup je usuzováno, že i jeho otevření přispělo k zájmu návštěvníků a turistů o Modravu.

Z mnoha zajímavých objektů v Modravě samotné i jejím blízkém okolí může návštěvník navštívit Bienertovu pilu, Březník či Hradlový most – Rechle. Milovníky literatury jistě potěší blízká Klostermannova chata. Bohatou historií se může pyšnit i Vchynicko-tetovský kanál či Solná stezka.

Zajímavým tipem na výlet je návštěva nedaleké Filipovy Huti, která vznikala jako osada při sklářské huti na duté sklo.

Velmi zajímavá je stezka Povydrří – Antýgl – Čeňkova pila. Tato stezka je jednou z nejkrásnějších a nejnavštěvovanějších míst Šumavy. Cesta klesá od Antýglu k Čeňkově pile a vede nádherným kaňonem řeky Vydry, která je proslulá svým kamenitým korytem. Cestou lze vidět viklany, obří hrnce a kamenné moře – rozsáhlé suťovitě vzniklé mrazovým zvětráváním skal a následným sesouváním bloků do údolí. Na této stezce je možnost občerstvení a ubytování. Pro nadšené cyklisty jsou připraveny dobře upravené a značené cyklostezky. Jmenujme například cyklostezku Modrava – Černá Hora – Pramen Vltavy- Kvilda – Modrava.

Na Modravě se pořádají kulturní a zábavné akce. Na návštěvníky čekají také muzea, v okolí mohou navštívit hrady, zámky, kláštery a obdivovat přírodní krásy a technické památky. Modrava je známé místo z románů Karla Klostermanna a je výhodným východiskem po celé Šumavě.

Co se týká ubytování, mohou se návštěvníci ubytovat v pensíoních, hotelích, chatách, na turistické ubytovně i v soukromí. Nejznámější je Klostermannova chata, která nabízí celoroční ubytování s bohatými službami, jako jsou dětské hřiště, nekuřácká restaurace, sauna, bowling, kulečnick, WIFI v celém objektu a parkoviště u hotelu. Stravování je na velmi dobré úrovni. Hosté si mohou vybrat z bohatého

vyžití. Lipno je rájem návštěvníků a turistů, kteří touží po aktivním a pestrém trávení svého volného času. Lední dovolená na Lipně to je v první řadě koupání, voda a slunce. Velká vodní plocha jezera přitahuje nejen milovníky odpočinku a her u vody, ale stále více i vyznavače vodních sportů, kterým patří plachtění, potápění, jízda na člunech, windsurfing, ale také rybáře. Stezky pro pěší i cyklisty, které se nacházejí v okolí jezera, dovedou turisty zejména na pravém břehu do nádherných koutů naší země. Dále nabízí houbaření, hipoturistiku, nordic walking, golf či wellness. Své vyžití zde najdou i vrcholoví sportovci. Nejvytíženějším místem je koryto přehrady, které se pravidelně využívá jak k republikové tak i mezinárodní účasti vodních slalomářů a raftařů. Můžete zde navštívit letní kino, večerní kluby a nebo jen tak posedět v příjemné restauraci.

V současné době je Lipno využíváno jako rekreační oblast. Rekreace je zde možná po celý rok. V létě se Lipno stává skutečně centrem turistického ruchu. Na plážích nabízí koupání, slunění a odpočinek. Pro rodiny s dětmi jsou k dispozici tobogány a jiné atrakce. Samozřejmě je zde možné jezdit na kole, chodit na ryby nebo jen tak posedět u táboráku nebo grilu. Za nepříznivého počasí mohou návštěvníci Lipna využít k relaxaci wellness centra či aqvaparky. Okolí Lipna nabízí i výlety. Turisté mohou navštívit Český Krumlov, hrad Rožmberk nebo technické památky jako je samostatný vnitřek Lipenské přehrady nebo zavítat do Boubína či Boubínského pralesa.

Za poslední dva roky se díky mnoha podnikatelským aktivitám rozšířily možnosti kvalitního trávení volného času v jakémkoliv ročním období. Zvýšila se úroveň stravovacích a ubytovacích služeb. Ubytování si můžeme vybrat ze širokého spektra hotelů, apartmánů, pensionů až po ubytování v kempech či karavanech. Služby poskytované jednotlivými ubytovacími zařízeními se samozřejmě liší a to nejen v cenách za ubytování, stravování, ale i druhem a kvalitou poskytovaných služeb. Záleží však také na náročnosti návštěvníků jak tuzemských tak zahraničních. V jednotlivých ubytovacích zařízeních došlo k výraznému zlepšení nabídky společenského, sportovního a kulturního vyžití návštěvníků.[13]

Tabulka č.5 – ceny, služby, ubytování na Lipně

Ubytování	forma ubytování	cena za osobu	služby
Camping Lipno	stan, karavan	od 52,-- Kč	tenis, parkoviště zahradní restaurace, sociální zařízení, solárium, vodní sporty, půjčování loděk, připojení k elektřině, sportovní vybavení, pes, sportovní hřiště, parkoviště
hotel	pokoje	od 480,-- Kč	zahradní restaurace, bar, parkoviště, restaurace, internet, snídaně, televize
pension	pokoje 92 lůžek	od 500,-- Kč	dětské hřiště, sportovní hřiště, koupelna, snídaně, restaurace, parkoviště, tenisové kurty, úschovna lyží a kol, půjčovna sportovního vybavení
apartmány	pokoje 100 lůžek	od 250,-- Kč	krytý bazén, fitness, masáže, půjčovna kol, lyží, sportovního náčiní, sauna, televize, satelit, restaurace, vodní sporty, bar, vaření v kuchyňce, bazén krytý, venkovní bazén, parkoviště, wi-fi, tenisové kurty

Pramen: vlastní

4.3 Dotazník a jeho výsledky

V dotazníkovém průzkumu bylo rozesláno celkem 200 dotazníků náhodným respondentům (dotazník – viz příloha č.1). Z tohoto celkového počtu se zpět vrátilo 154 vyplněných dotazníků, což je sedmdesáti sedmi procentní návratnost. Ze 154 respondentů, kteří odpověděli na dotazníky, nenavštěvuje Šumavu vůbec 27 (17,53%). Ostatních 127 respondentů Šumavu navštěvuje. S tímto počtem bylo pracováno v další části bakalářské práce.

4.3.1 Složení souboru respondentů dle návštěvnosti Šumavy

Z údajů v následující tabulce vidíme, že z celkového počtu 154 respondentů navštěvuje Šumavu 127 tj. 82,47 % respondentů a 27 respondentů tj. 17,53% Šumavu nenavštěvuje.

Tabulka č.6 – návštěvnost Šumavy

návštěvnost Šumavy	ano	ne	celkem
počet	127	27	154
%	82,47	17,53	100

Pramen: dotazníkové šetření

4.3.2 Složení souboru respondentů dle ročního období navštěvování Šumavy

Z této tabulky vyplývá, že 87 respondentů tj. 68,50 % navštěvuje raději Šumavu v létě a v zimě ji navštívilo 40 respondentů tj. 31,50 %.

Tabulka č.7 – návštěvnost Šumavy podle ročního období

Roční období	léto	zima	celkem
počet	87	40	127
%	68,50	31,50	100

Pramen: dotazníkové šetření

4.3.3 Složení souboru respondentů dle četnosti navštěvování Šumavy

Z následující tabulky vidíme, že nejvíce respondentů 51 tj. 40,16 % navštívilo Šumavu 1x ročně a nejméně respondentů a to 7 tj. 5,51 % navštívilo Šumavu 4x ročně.

Tabulka č.8 – četnost návštěv Šumavy

Četnost navštěvování	1x ročně	2x ročně	3x ročně	4x ročně	vícekrát	celkem
počet	51	35	15	7	19	127
%	40,16	27,56	11,81	5,51	14,96	100

Pramen: dotazníkové šetření

4.3.4 Složení souboru respondentů dle průměrné délky pobytu na Šumavě

Tato tabulka nám udává, že 41 respondentů tj. 32,28 % strávilo na Šumavě víkend, 38 respondentů tj. 29,92 % strávilo na Šumavě 1 den, týden 32 respondentů tj. 25,20 %, 2 týdny pobytu na Šumavě udává 11 respondentů tj. 8,66 % a pouze 5 respondentů z dotázaných tj. 3,94 % strávilo na Šumavě delší dobu.

Tabulka č.9 – průměrná délka pobytu na Šumavě

průměrná délka pobytu	1 den	víkend	týden	2 týdny	déle	celkem
počet	38	41	32	11	5	127
%	29,92	32,28	25,20	8,66	3,94	100

Pramen: dotazníkové šetření

4.3.5 Složení souboru respondentů dle způsobu ubytování na Šumavě

V této tabulce vidíme, že nejvíce respondentů 51 tj. 40,16 % využívá ubytování na chatě či chalupě, 43 respondentů tj. 33,86 % dává přednost penzionům, 20 respondentů tj. 15,75 % se ubytuje v hotelu, ubytování v kempu dává přednost 8 respondentů tj. 6,30 % a pouze 5 respondentů tj. 3,93 % využije ubytování v ubytovnách.

Tabulka č.10 – způsob ubytování na Šumavě

způsob ubytování	hotel	penzion	chata/ chalupa	ubytovna	kemp	celkem
počet	20	43	51	5	8	127
%	15,75	33,86	40,16	3,93	6,30	100

Pramen: dotazníkové šetření

4.3.6 Složení souboru respondentů dle formy stravování na Šumavě

Tato tabulka uvádí, jaké formy stravování respondenti využívali. Stravování v restauraci využilo 61 dotázaných tj. 48,03 %, v ubytovacím zařízení 26 dotázaných tj. 20,47 % a celkem 40 dotázaných tj. 31,50 % využívá vlastního stravování.

Tabulka č.11 – forma stravování na Šumavě

forma stravování	restaurace	ubytovací zařízení	vlastní	celkem
počet	61	26	40	127
%	48,03	20,47	31,50	100

Pramen: dotazníkové šetření

4.3.7 Složení souboru respondentů dle způsobu dopravy na Šumavu

Z této tabulky můžeme vyčíst způsob dopravy respondentů na Šumavu. Vidíme, že nejvíce respondentů 108 tj. 85,04 % volí dopravu autem, vlak volí 13 respondentů tj. 10,24 %, autobus využívá 4 respondenti tj. 3,15 % a 2 respondenti tj. 1,57 % se na Šumavu dopravují na kole. Pěšky na Šumavu z místa svého bydliště nechodí nikdo.

Tabulka č.12 – způsob ubytování na Šumavě

způsob dopravy	autem	autobusem	vlakem	na kole	pěšky	celkem
počet	108	4	13	2	0	127
%	85,04	3,15	10,24	1,57	0	100

Pramen: dotazníkové šetření

4.3.8 Složení souboru respondentů dle účelu návštěvy Šumavy

Z této tabulky zjistíme účel návštěvy respondentů. Nejvíce dotázaných 59 tj. 46,46 % navštěvuje Šumavu z důvodu pěší turistiky, 28 respondentů tj. 22,05 % jezdí na Šumavu za zimními sporty, návštěvou památek se zabývá 22 dotázaných tj. 17,32 %, za cykloturistikou jezdí na Šumavu 11 respondentů tj. 8,66 % a pouze 7 respondentů tj. 5,51 % jezdí na Šumavu za účelem koupání a vodních sportů.

Tabulka č.13 – účel návštěvy Šumavy

účel návštěvy Šumavy	návštěva památek	pěší turistika	cyklo-turistika	vodní sporty, koupání	zimní sporty	celkem
počet	22	59	11	7	28	127
%	17,32	46,46	8,66	5,51	22,05	100

Pramen: dotazníkové šetření

4.3.9 Složení souboru respondentů dle spokojenosti s pobytem na Šumavě

Podle této tabulky bylo s pobytem na Šumavě spokojeno 104 respondentů tj. 81,89 %, spíše ano uvedlo 19 respondentů tj. 14,97 %, spíše ne odpověděli 2 respondenti tj. 1,57 % a taktéž 2 respondenti tj. 1,57 % uvedli, že nebyli spokojeni s pobytem na Šumavě.

Tabulka č.14 – spokojenost s pobytem na Šumavě

spokojenost s pobytem na Šumavě	ano	spíše ano	spíše ne	ne	celkem
počet	104	19	2	2	127
%	81,89	14,97	1,57	1,57	100

Pramen: dotazníkové šetření

4.3.10 Složení souboru respondentů dle plánování návštěvy Šumavy i v budoucnu

Z této tabulky vyplývá, že 113 respondentů tj. 89,98 % udává, že v budoucnu plánuje návštěvu na Šumavu, 10 respondentů tj. 7,87 % udává, že neví zda navštíví v budoucnu tuto oblast a celkem 4 respondenti tj. 3,15 % již neplánuje návštěvu na Šumavu.

Tabulka č.15 – plánování budoucích návštěv Šumavy

plánování návštěvy Šumavy v budoucnu	ano	ne	nevím	celkem
počet	113	4	10	127
%	88,98	3,15	7,87	100

Pramen: dotazníkové šetření

4.3.11 Složení souboru respondentů dle pohlaví

Tato tabulka udává, že Šumavu navštívilo 66 mužů, tj. 51,97% a 61 žen, tj. 48,03%.

Tabulka č.16 – pohlaví respondentů

pohlaví	muž	žena	celkem
počet	66	61	127
%	51,97	48,03	100

Pramen: dotazníkové šetření

4.3.12 Složení souboru respondentů dle věku

Tabulka udává, že nejvíce navštěvují Šumavu lidé ve věku 26-45 let a to 50 respondentů tj. 39,38 %, potom lidé ve věku 46-60 let a to 38 respondentů tj. 29,92 %, 26 respondentů tj. 20,47 % navštěvuje Šumavu ve věku 16-25 let, ve věkové kategorii 6 let a více navštívilo Šumavu 11 respondentů tj. 8,66% a 2 respondenti tj. 1,57 % mladší než 15 let.

Tabulka č.17 – věk respondentů

věk	méně než 15	16 – 25	26 – 45	46 – 60	61 a více	celkem
počet	2	26	50	38	11	127
%	1,57	20,47	39,38	29,92	8,66	100

Pramen: dotazníkové šetření

4.3.13 Složení souboru respondentů dle bydliště

Tato tabulka udává, že 57 respondentů tj. 44,88 % bydlících ve městě navštívilo Šumavu a 70 respondentů tj. 55,12 % respondentů bydlících na venkově. Vidíme, že více navštěvují Šumavu respondenti žijící na venkově.

Tabulka č.18 – bydliště respondentů

bydliště	město	vesnice	celkem
počet	57	70	127
%	44,88	55,12	100

Pramen: dotazníkové šetření

4.3.14 Složení souboru respondentů dle zaměstnání

Tato tabulka udává , že nejvíce respondentů, kteří navštěvují Šumavu pracuje ve státním sektoru (35; 27,56 %) a nejméně respondentů je OSVČ (6; 4,72 %).

Tabulka č.19 – zaměstnání respondentů

zaměstnání	státní sektor	Soukromý sektor	OSVČ	student	nazaměstnaný	mateřská dovolená	důchodce	celkem
počet	35	32	6	21	7	8	18	127
%	27,56	25,20	4,72	16,54	5,51	6,30	14,17	100

Pramen: dotazníkové šetření

4.4 Analýza kvalitativních znaků

4.4.1 Závislost vlivu pohlaví na návštěvnost Šumavy v létě nebo v zimě

Pro výpočet této závislosti byla sestavena asociační tabulka, do které byly data seříděny ručně a pomocí softwaru Microsoft Excel.

Tabulka č.20 – vliv pohlaví na návštěvnost Šumavy

Pohlaví	Návštěvnost Šumavy		Celkem
	Léto	Zima	
Muži	37	29	66
Ženy	50	11	61
Celkem	87	40	127

Pramen: vlastní výpočty

Určíme si H_0 a H_1 :

H_0 :mezi znaky neexistuje závislost

H_1 :mezi znaky existuje závislost

Dále si stanovíme $\alpha = 0,05$ a protože $n > 40$, použijeme χ^2 test nezávislosti vypočítáme teoretické četnosti podle vzorce:

$$\chi^2 = \frac{n \cdot (a \cdot d - b \cdot c)^2}{(a+b)(a+c)(b+d)(c+d)}$$

$$\chi^2 = \frac{127 \cdot (37 \cdot 11 - 50 \cdot 29)^2}{(37+29)(37+50)(29+11)(50+11)} = 9,860962865$$

$$\chi_{0,05}^2 = 3,841 \quad \chi^2 > \chi_{\alpha}^2 \Rightarrow H_0 \text{ se zamítá}$$

A protože vypočtená hodnota je větší než tabulková, zamítáme H_0 a přijímáme H_1 , tudíž mezi znaky je závislost. Sílu (těsnost) této závislosti vypočítáme pomocí koeficientu asociace V .

$$\text{Síla závislosti} \quad V = \frac{a \cdot d - b \cdot c}{\sqrt{(a+b)(c+d)(a+c)(b+d)}}$$

$$V = \frac{37 \cdot 11 - 29 \cdot 50}{\sqrt{(37+29)(37+50)(29+11)(50+11)}} = -0,2786492$$

Z výpočtu síly (těsnosti) závislosti vyplývá, že tato závislost je slabá.

4.4.2 Závislost vlivu pohlaví na četnost návštěvy Šumavy

Pro výpočet této závislosti byla sestavena kontingenční tabulka obsahující 10 hodnot rozdělených do 2 řádků a 5 sloupců. Výsledkem výpočtu je středně silná závislost a to znamená, že pohlaví středně silně ovlivňuje četnost návštěv na Šumavě.

Tabulka č.21 – vliv pohlaví na četnost návštěv Šumavy

Pohlaví	Jak často navštívujete Šumavu					Celkem
	1 x ročně	2 x ročně	3 x ročně	4 x ročně	vícekrát	
Muži	29	13	10	1	13	66
Ženy	22	22	5	6	6	61
Celkem	51	35	15	7	19	127

Pramen: dotazníkové šetření

4.4.3 Závislost vlivu pohlaví na délku pobytu na Šumavě

Výpočtem bylo zjištěno, že není závislost mezi pohlavím a průměrnou délkou pobytu na Šumavě.

Tabulka č.22 – vliv pohlaví na délku pobytu na Šumavě

Pohlaví	Průměrná délka pobytu na Šumavě					Celkem
	1 den	Víkend	Týden	2 týdny	Déle	
Muži	22	18	18	6	2	66
Ženy	16	23	14	5	3	61
Celkem	38	41	32	11	5	127

Pramen: vlastní výpočty

4.4.4 Závislost vlivu pohlaví na způsob ubytování na Šumavě

Výsledkem výpočtu je, že neexistuje závislost mezi pohlavím a způsobem ubytování na Šumavě.

Tabulka č.23 – vliv pohlaví na způsob ubytování na Šumavě

Pohlaví	Způsob ubytování na Šumavě					Celkem
	Hotel	Penzion	Chata	Ubytovna	Kemp	
Muži	8	20	29	4	5	66
Ženy	12	23	22	1	3	61
Celkem	20	43	51	5	8	127

Pramen: vlastní výpočty

4.4.5 Závislost vlivu pohlaví na účel návštěvy Šumavy

Výsledek výpočtu této závislosti je, že neexistuje závislost mezi pohlavím a účelem návštěvy na Šumavě, což znamená, že pohlaví neovlivňuje návštěvnost Šumavy.

Tabulka č.24 – vliv pohlaví na účel návštěvy Šumavy

Pohlaví	Účel návštěvy Šumavy					Celkem
	Památky	Pěší turistika	Cyklo-turistika	Vodní sporty	Zimní sporty	
Muži	11	28	6	4	17	66
Ženy	11	31	5	3	11	61
Celkem	22	59	11	7	28	127

Pramen: vlastní výpočty

4.4.6 Závislost vlivu věku na účel návštěvy Šumavy

Tabulka č.25 – vliv věku na účel návštěvy Šumavy

věk	Účel návštěvy Šumavy					Celkem
	Památky	Pěší turistika	Cyklo-turistika	Vodní sporty	Zimní sporty	
Méně 15	2	0	0	0	0	2
16-25	1	7	3	2	9	22
26-45	8	22	5	4	16	55
46-60	9	25	3	0	1	38
61 a více	2	5	0	1	2	10
Celkem	22	59	11	7	28	127

Pramen: vlastní výpočty

Určíme si H_0 a H_1 : H_0 :mezi znaky neexistuje závislost

H_1 :mezi znaky existuje závislost

Dále si stanovíme hladinu významnosti $\alpha = 0,05$ a vypočítáme teoretické četnosti podle vzorce :

$$n_{oj} = \frac{n_{i.} \cdot n_{.j}}{n}$$

Tabulka č.25/a – vliv věku na účel návštěvy Šumavy – teoretické (očekávané) četnosti

věk	Účel návštěvy Šumavy					Celkem
	Památky	Pěší turistika	Cyklo-turistika	Vodní sporty	Zimní sporty	
Méně 15	0,35	0,93	0,17	0,11	0,44	2
16-25	3,81	10,22	1,91	1,21	4,85	22
26-45	9,53	25,55	4,76	3,03	12,13	55
46-60	6,58	17,65	3,29	2,09	8,38	38
61 a více	1,73	4,65	0,87	0,55	2,20	10
Celkem	22	59	11	7	28	127

Pramen: vlastní výpočty

Najdeme v tabulce teoretické četnosti < 5 a vypočítáme si kolik % tvoří z celkového počtu teoretických četností. Zde máme 18 četností < 5 a to je 72 %.

Protože počet teoretických četností < 5 je větší než 20 % tak nemůžeme použít χ^2 test nezávislosti k ověření závislosti mezi znaky, ale musíme sousedící skupiny spolu sloučit.

V této tabulce sloučíme sloupec cykloturistika a vodní sporty.

Tabulka č.25/b – vliv věku na účel návštěvy Šumavy – sloučení sloupců

věk	Účel návštěvy Šumavy					Celkem
	Památky	Pěší turistika	Cyklo-turistika	Vodní sporty	Zimní sporty	
Méně 15	2	0	0		0	2
16-25	1	7	5		9	22
26-45	8	22	9		16	55
46-60	9	25	3		1	38
61 a více	2	5	1		2	10
Celkem	22	59	18		28	127

Pramen: vlastní výpočty

Vypočteme teoretické četnosti pro nový sloupec opět podle vzorečku:

$$n_{oj} = \frac{n_i \cdot n_j}{n}$$

Tabulka č.25/c – vliv věku na účel návštěvy Šumavy – teoretické (očekávané) četnosti

věk	Účel návštěvy Šumavy					Celkem
	Památky	Pěší turistika	Cyklo-turistika	Vodní sporty	Zimní sporty	
Méně 15	0,35	0,93	0,28		0,44	2
16-25	3,81	10,22	3,12		4,85	22
26-45	9,53	25,55	7,79		12,13	55
46-60	6,58	17,65	5,38		8,38	38
61 a více	1,73	4,65	1,42		2,20	10
Celkem	22	59	18		28	127

Pramen: vlastní výpočty

Opět najdeme v tabulce teoretické četnosti < 5 a vypočítáme si kolik % tvoří z celkového počtu teoretických četností. Zde máme 11 četností < 5 a to je 55 %.

Protože počet teoretických četností < 5 je stále větší než 20 % tak nemůžeme použít χ^2 test nezávislosti k ověření závislosti mezi znaky, ale musíme sousedící skupiny spolu sloučit.

V této tabulce sloučíme řádek méně 15 a 16-25

Tabulka č.25/d – vliv věku na účel návštěvy Šumavy – sloučení řádků

věk	Účel návštěvy Šumavy					Celkem
	Památky	Pěší turistika	Cyklo-turistika	Vodní sporty	Zimní sporty	
Méně 15						
16-25	3	7	5		9	24
26-45	8	22	9		16	55
46-60	9	25	3		1	38
61 a více	2	5	1		2	10
Celkem	22	59	18		28	127

Pramen: vlastní výpočty

Vypočteme teoretické četnosti pro nový sloupec opět podle vzorečku:

$$n_{oj} = \frac{n_i \cdot n_j}{n}$$

Tabulka č.25/e – vliv věku na účel návštěvy Šumavy – teoretické (očekávané) četnosti

věk	Účel návštěvy Šumavy					Celkem
	Památky	Pěší turistika	Cyklo-turistika	Vodní sporty	Zimní sporty	
Méně 15						
16-25	4,16	11,15	3,40		5,29	24
26-45	9,53	25,55	7,79		12,13	55
46-60	6,58	17,65	5,38		8,38	38
61 a více	1,73	4,65	1,42		2,20	10
Celkem	22	59	18		28	127

Pramen: vlastní výpočty

Opět najdeme v tabulce teoretické četnosti < 5 a vypočítáme si kolik % tvoří z celkového počtu teoretických četností. Zde máme 6 četností < 5 a to je 37,5 %.

Protože počet teoretických četností < 5 je větší než 20 % tak nemůžeme použít χ^2 test nezávislosti k ověření závislosti mezi znaky, ale musíme sousedící skupiny spolu sloučit.

V této tabulce sloučíme řádek 46-60 a 61 a více

Tabulka č.25/f – vliv věku na účel návštěvy Šumavy – sloučení řádků

věk	Účel návštěvy Šumavy					Celkem
	Památky	Pěší turistika	Cyklo-turistika	Vodní sporty	Zimní sporty	
Méně 15						
16-25	3	7	5		9	24
26-45	8	22	9		16	55
46-60	11	30	4		3	48
61 a více						
Celkem	22	59	18		28	127

Pramen: vlastní výpočty

Vypočteme teoretické četnosti pro nový sloupec opět podle vzorečku:

$$n_{oj} = \frac{n_i \cdot n_j}{n}$$

Tabulka č.25/g – vliv věku na účel návštěvy Šumavy – teoretické (očekávané) četnosti

věk	Účel návštěvy Šumavy					Celkem
	Památky	Pěší turistika	Cyklo-turistika	Vodní sporty	Zimní sporty	
Méně 15						
16-25	4,16	11,15	3,40		5,29	24
26-45	9,53	25,55	7,79		12,13	55
46-60	8,31	22,30	6,80		10,58	48
61 a více						
Celkem	22	59	18	7	28	127

Pramen: vlastní výpočty

Opět najdeme v tabulce teoretické četnosti < 5 a vypočítáme si kolik % tvoří z celkového počtu teoretických četností. Zde máme 2 četnosti < 5 a to je 16,67 %.

Protože počet teoretických četností není větší než 20 % použijeme k zjištění závislosti mezi znaky χ^2 test nezávislosti

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n_{oj})^2}{n_{oj}}$$

$$\chi^2 = \frac{(3-4,16)^2}{4,16} + \frac{(7-11,15)^2}{11,15} + \frac{(5-3,40)^2}{3,40} + \frac{(9-5,29)^2}{5,29} + \frac{(8-9,53)^2}{9,53} + \frac{(22-25,55)^2}{25,55} + \frac{(9-7,79)^2}{7,79} + \frac{(16-12,13)^2}{12,13} + \frac{(11-8,31)^2}{8,31} + \frac{(30-22,30)^2}{22,30} + \frac{(4-6,80)^2}{6,80} + \frac{(3-10,58)^2}{10,58}$$

$$\chi^2 = 17,49757671$$

$$\chi^2_{0,05[(3-1) \cdot (4-1)]} = \chi^2_{0,05(6)} = 12,592 \quad \chi^2 > \chi^2_{\alpha} \Rightarrow H_0 \text{ se zamítá}$$

Vypočtená hodnota je větší než tabulková tudíž H_0 zamítáme a přijímáme H_1 a to znamená, že existuje závislost a proto dále musíme vypočítat sílu této závislosti pomocí Pearsonova koeficientu kontingence.

Síla závislosti - Pearsonův koeficient kontingence

$$C = \sqrt{\frac{\chi^2}{n + \chi^2}} = \sqrt{\frac{17,49757671}{127 + 17,49757671}} = 0,34798$$

$$C_n = \frac{C}{C_{\max}} = \frac{C}{\sqrt{\frac{r-1}{r}}} = \frac{0,34798}{\sqrt{\frac{3-1}{3}}} = 0,42618$$

Výsledkem výpočtu této závislosti je středně silná závislost, tj. že věk středně silně ovlivňuje účel návštěvy Šumavy.

4.5 Perspektivy

Šumava patří mezi turistiky nejvyhledávanější oblasti cestovního ruchu v České republice a to jak tuzemskými tak i zahraničními turisty. Je to oblast, která je vhodná pro celoroční turistiku, ale nejvíce bývá navštěvována v létě a v zimě. Rozvoj cestovního ruchu byl negativně ovlivněn tím, že velká část území Šumavy byla zabráná pro vojenské účely a došlo k vytvoření několika vojenských újezdů a tím k výraznému omezení vstupu do těchto oblastí Šumavy. Jak již jsem uvedla Šumava je vhodná pro celoroční turistiku. Pokud porovnááme jednotlivá období, zjistíme, že na jaře a na podzim je návštěvnost Šumavy oproti létu a zimě, kdy je návštěvnost velmi vysoká, podstatně menší. Myslím si, že je to dané také tím, že lidé mají čerpání dovolené spojené nejčastěji právě s létem a zimou. Dle mého názoru by bylo vhodné využít toto mezidobí ke zvýšení návštěvnosti Šumavy rozvojem a podporou firemní turistiky, díky níž se mohou na Šumavu dostat i lidé, kteří tuto oblast ještě nikdy nenavštívili. Tímto se zvyšuje šance, že tito lidé, pokud je Šumava zaujme a bude se jim zde líbit, najdou cestu zpět nejenom formou firemní turistiky, ale třeba také rodinné dovolené. Odlišná situace je v období léta a zimy, kdy návštěvnost značně stoupá

a to z důvodu, že lidé si čerpají dovolené a tráví na Šumavě podstatně delší dobu. V létě lidé využívají vodních ploch ke koupání, provozování vodních sportů nebo jen k odpočinku. Návštěvníci mohou využít velké množství naučných stezek, stezek pro pěší a pro cyklisty. Zvýšený zájem o Šumavu v zimním období vychází z možnosti jedinečné příležitosti provozování zimních sportů a radovánek. I přes veškerý nabízený turistický potenciál Šumavy zde nalezneme i určité rezervy, které by se daly zlepšit. Jedná se o omezené kapacity ubytování, které by se mohly odstranit výstavbou rekreačních středisek, čímž by se zvýšila ubytovací kapacita. To by pravděpodobně vedlo podle ochránců životního prostředí k poškozování přírody. Argumenty ochránců přírody mohou být oprávněné. Na druhou stranu je nutné konstatovat, že zvýšený cestovní ruch přináší do regionu více finančních prostředků, které lze následně použít pro rozvoj daného regionu včetně ochrany přírody. S ubytováním úzce souvisí i stravování. V této oblasti poskytování služeb jsou dle mého názoru také rezervy, zejména v době kdy Šumava není tak často navštěvována. Nabízí se otázka, zda nižší návštěvnost Šumavy nesouvisí právě s nedostatky v oblasti stravování. Pozitivní pro zvýšení zájmu o Šumavu je vytvoření poměrně husté sítě turistických a cyklistických stezek, které jsou velmi dobře udržovány a značeny. Zimní období se vyznačuje vysokou úrovní lyžařských areálů a kvalitními lyžařskými stopami a sjezdovými dráhami. Mezi další pozitiva pro zvýšení návštěvnosti Šumavy patří také otevření hraničního přechodu pro pěší turisty Modrý sloup. Největším pozitivem v rozvoji cestovního ruchu nejenom na Šumavě, ale v celé České republice, je vznik informačních center, která poskytují klientovi ucelené informace o vybrané lokalitě. Pro rozvoj cestovního ruchu je zapotřebí vytvořit odpovídající úroveň služeb v této oblasti a v dalších oborech, které souvisejí s cestovním ruchem a pokud možno využívat finanční prostředky z fondů EU. Neměli bychom zapomenout ani na prezentaci České republiky v zahraničí.

5 ZÁVĚR

V této bakalářské práci byl zhodnocen současný stav cestovního ruchu na Šumavě a posouzení perspektiv jeho vývoje do budoucna. Dále byla porovnávána návštěvnost Šumavy z hlediska oblíbenosti dle ročního období léto nebo zima. Za tímto účelem byl sestaven dotazník, který byl rozeslán náhodně vybraným respondentům. Z výsledků tohoto šetření bylo zjištěno, že zhruba 18 % respondentů Šumavu nenavštěvuje vůbec, ale i přes toto poměrně velké množství respondentů je o Šumavu z hlediska cestovního ruchu velký zájem a to zejména v létě. V tomto ročním období navštěvuje Šumavu o 37 % více respondentů než v zimě. Bylo zjištěno, že k letním návštěvám Šumavy se přiklánějí více ženy, zatímco muži se přiklánějí k návštěvám v zimě. Byla proto zkoumána závislost vlivu pohlaví na návštěvnosti Šumavy v těchto ročních obdobích. Analýzou závislosti kvalitativních znaků v asociační tabulce bylo zjištěno, že pohlaví ovlivňuje návštěvnost Šumavy dle ročního období. Tato závislost je však slabá. Z dotazníkového šetření navíc vyplývá, že lidé navštěvují Šumavu nejčastěji 1 x ročně s průměrnou délkou pobytu celý víkend. Nejoblíbenější způsob ubytování je v chatách jemuž dává přednost 40,16 % respondentů. Druhým nejoblíbenějším způsobem ubytování je u 33,86 % respondentů ubytování v penzionech. Co se týká stravování, tak nejvíce respondentů (48,03 %) se stravuje v restauracích. Vlastnímu stravování dává přednost plných 30 % respondentů. Nejoblíbenějším způsobem dopravy za rekreací na Šumavu je vlastní automobil. Téměř polovina (46,46%) respondentů provozuje na Šumavě pěší turistiku. Dále bylo zjištěno, že nejvíce navštěvují Šumavu respondenti ve věku 26-45 let (39,38%). Spokojenost s pobytem vyjádřilo kladně 81,89 % respondentů a 88,98 % plánuje návštěvu Šumavy zopakovat. V další části bakalářské práce jsem se zabývala závislostí mezi jednotlivými vybranými znaky. Kromě již zmiňované závislosti vlivu pohlaví na návštěvnosti Šumavy dle ročního období byly zjišťovány další závislosti: vliv pohlaví na četnost návštěvy, vliv pohlaví na délku pobytu na Šumavě, vliv pohlaví na způsob ubytování na Šumavě, vliv pohlaví na účel návštěvy Šumavy a vliv věku na účel návštěvy Šumavy. Závislost vlivu pohlaví na návštěvnost Šumavy v létě a v zimě byla vypočtena slabá, závislost vlivu pohlaví na četnost návštěv na Šumavě vyšla dle výpočtu středně silná a závislost vlivu věku na účel návštěvy Šumavy byla vypočtena středně silná. Závěrem lze konstatovat,

že obliba Šumavy jako turistického regionu stále stoupá a do budoucna bude stoupat stále více a to nejen u tuzemských návštěvníků, ale i u návštěvníků zahraničních. Myslím si, že je to dané zejména zlepšením poskytovaných služeb v oblasti ubytování, stravování, sportovního a kulturního vyžití, ale i díky krásné a zachovalé přírodě, čistému ovzduší a bohaté fauně a flóře.

6 SEZNAM LITERATURY

- 1 ČERTÍK, M. a kolektiv autorů, Cestovní ruch, vývoj, organizace a řízení ISBN 80-238-6275-8H
- 2 HINDLS, R., HRONOVÁ, S., SEGER, J.: Statistika v hospodářství, Praha, ETC Publishing, 1998, ISBN 80-86006-56-5
- 3 MALÁ, V.: Cestovní ruch (vybrané kapitoly), Praha 1999, ISBN 80-7079-443-7
- 4 PETRŮ, Z.: Ekonomika cestovního ruchu, ISBN 80-901462-5-2
- 5 PRÁŠILOVÁ, L., KÁBA, B.: Statistické metody II, 1.vyd. Praha: Reprografické studio PEF ČZU, 2008

Internetové odkazy:

- 6 www.turisturaj.cz
- 7 www.volny.cz/m.vondruska/sumava/mista/historie.html
- 8 www.sumavanet.cz
- 9 www.npsumava.cz
- 10 www.retour.cz/města/zelez-ruda/np.html
- 11 www.risy.cz
- 12 www.sumavanet.cz/modrava/
- 13 <http://www.lipensko.cz/lipensko/leto/>

7 PŘÍLOHY

7.1 Příloha č. 1 - dotazník

Dotazník je součástí mé bakalářské práce na téma: „Cestovní ruch na Šumavě – současný stav a perspektivy“. Žádám Vás o jeho pravdivé vyplnění, čímž mně pomůžete k dokončení mé bakalářské práce. V dotazníku označte vždy pouze jednu odpověď. Děkuji Vám za Vaš vynaložený čas a sdělení informací.

1. Navštěvujete Šumavu?

- a) ano
- b) ne pokud NE, dotazník dále nevyplňujte

2. Pokud ANO, v jakém období navštěvujete Šumavu častěji?

- a) léto
- b) zima

3. Jak často navštěvujete Šumavu?

- a) 1x ročně
- b) 2x ročně
- c) 3x ročně
- d) 4x ročně
- e) vícekrát

4. Průměrná délka Vašeho pobytu

- a) 1 den
- b) víkend / prodloužený víkend
- c) týden
- d) 2 týdny
- e) déle

5. Způsob ubytování

- a) hotel
- b) penzion
- c) chata/chalupa
- d) ubytovna
- e) kemp

6. Forma stravování

- a) v restauraci
- b) v ubytovacím zařízení
- c) vlastní

7. Způsob dopravy na Šumavu

- a) autem
- b) autobusem
- c) vlakem
- d) na kole
- e) pěšky

8. Za jakým účelem navštěvujete Šumavu?

- a) návštěva památek
- b) pěší turistika
- c) cykloturistika
- d) vodní sporty / koupání
- e) zimní sporty

9. Byl(a) jste spokojen(a) s pobytem na Šumavě?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

10. Plánujete návštěvu Šumavy i v budoucnu?

- a) ano
- b) ne
- c) nevím

11. Pohlaví

- a) muž
- b) žena

12. Věk

- a) méně než 15
- b) 16 – 25
- c) 26 – 45
- d) 46 – 60
- e) 61 a více

13. Kde žijete?

- a) město
- b) vesnice

14. Vaše zaměstnání

- a) státní sektor
- b) soukromý sektor
- c) OSVČ
- d) student
- e) nezaměstnaný
- f) mateřská dovolená
- g) důchodce (starobní, invalidní)

Děkuji

Stanislava Somolíková

7.2 Příloha č.2 - výpočty

7.2.1 Výpočet závislost vlivu pohlaví na četnost návštěvy Šumavy

Tabulka č.21 – vliv pohlaví na četnost návštěv Šumavy

Pohlaví	Jak často navštěvujete Šumavu					Celkem
	1 x ročně	2 x ročně	3 x ročně	4 x ročně	vícekrát	
Muži	29	13	10	1	13	66
Ženy	22	22	5	6	6	61
Celkem	51	35	15	7	19	127

Pramen: vlastní výpočty

Určíme si H_0 a H_1 : H_0 :mezi znaky neexistuje závislost

H_1 :mezi znaky existuje závislost

Dále si stanovíme hladinu významnosti $\alpha = 0,05$ a vypočítáme teoretické četnosti podle vzorce :

$$n_{oj} = \frac{n_{i.} \cdot n_{.j}}{n}$$

Tabulka č.21/a – vliv pohlaví na četnost návštěv Šumavy – teoretické (očekávané) četnosti

Pohlaví	Jak často navštěvujete Šumavu					Celkem
	1 x ročně	2 x ročně	3 x ročně	4 x ročně	vícekrát	
Muži	26,50	18,19	7,80	3,64	9,87	66
Ženy	24,50	16,81	7,20	3,36	9,13	61
Celkem	51	35	15	7	19	127

Pramen: vlastní výpočty

Najdeme v tabulce teoretické < 5 a vypočítáme si kolik % tvoří z celkového počtu teoretických četností. Zde máme 2 četnosti < 5 a to je 20 %.

Protože počet teoretických četností < 5 není větší než 20 %, použijeme k zjištění závislosti mezi znaky χ^2 test nezávislosti

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n_{oj})^2}{n_{oj}}$$

$$\chi^2 = \frac{(29 - 26,5)^2}{26,5} + \frac{(13 - 18,19)^2}{18,19} + \frac{(10 - 7,8)^2}{7,8} + \frac{(1 - 3,64)^2}{3,64} + \frac{(13 - 9,87)^2}{9,87} +$$

$$+ \frac{(22 - 24,5)^2}{24,5} + \frac{(22 - 16,81)^2}{16,81} + \frac{(5 - 7,2)^2}{7,2} + \frac{(6 - 3,36)^2}{3,36} + \frac{(6 - 9,13)^2}{9,13}$$

$$\chi^2 = 10,92154037$$

$$\chi_{0,05[(2-1) \cdot (5-1)]}^2 = \chi_{0,05(4)}^2 = 9,488 \quad \chi^2 > \chi_{\alpha}^2 \Rightarrow H_0 \text{ se zamítá}$$

Vypočtená hodnota je větší než tabulková tudíž H_0 zamítáme a přijímáme H_1 a to znamená, že existuje závislost a proto dále musíme vypočítat sílu této závislosti pomocí Pearsonova koeficientu kontingence.

Síla závislosti - Pearsonův koeficient kontingence

$$C = \sqrt{\frac{\chi^2}{n + \chi^2}} = \sqrt{\frac{10,9215}{127 + 10,9215}} = 0,2814$$

$$C_n = \frac{C}{C_{\max}} = \frac{C}{\sqrt{\frac{r-1}{r}}} = \frac{0,2814}{\sqrt{\frac{2-1}{2}}} = 0,39796 \quad r - \text{ je počet řádků, } s - \text{ je počet sloupců}$$

Vyšla nám středně silná závislost, tj. že pohlaví středně silně ovlivňuje četnost návštěv na Šumavě.

7.2.2 Výpočet závislost vlivu pohlaví na délku pobytu na Šumavě

Tabulka č.22 – vliv pohlaví na délku pobytu na Šumavě

Pohlaví	Průměrná délka pobytu na Šumavě					Celkem
	1 den	Víkend	Týden	2 týdny	Déle	
Muži	22	18	18	6	2	66
Ženy	16	23	14	5	3	61
Celkem	38	41	32	11	5	127

Pramen: vlastní výpočty

Určíme si H_0 a H_1 : H_0 :mezi znaky neexistuje závislost

H_1 :mezi znaky existuje závislost

Dále si stanovíme hladinu významnosti $\alpha = 0,05$ a vypočítáme teoretické četnosti podle vzorce :

$$n_{oj} = \frac{n_{i.} \cdot n_{.j}}{n}$$

Tabulka č.22/a – vliv pohlaví na délku pobytu na Šumavě - teoretické (očekávané) četnosti

Pohlaví	Průměrná délka pobytu na Šumavě					Celkem
	1 den	Víkend	Týden	2 týdny	déle	
Muži	19,75	21,31	16,63	5,72	2,59	66
Ženy	18,25	19,69	15,37	5,28	2,41	61
Celkem	38	41	32	11	5	127

Pramen: vlastní výpočty

Najdeme v tabulce teoretické četnosti < 5 a vypočítáme si kolik % tvoří z celkového počtu teoretických četností. Zde máme 2 četnosti < 5 což je 20 %.

Protože počet teoretických četností < 5 není větší než 20 %, použijeme k zjištění závislosti mezi znaky χ^2 test nezávislosti

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n_{oj})^2}{n_{oj}}$$

$$\chi^2 = \frac{(22 - 19,75)^2}{19,75} + \frac{(18 - 21,31)^2}{21,31} + \frac{(18 - 16,63)^2}{16,63} + \frac{(6 - 5,72)^2}{5,72} + \frac{(2 - 2,59)^2}{2,59} +$$

$$+ \frac{(16 - 18,25)^2}{18,25} + \frac{(23 - 19,69)^2}{19,69} + \frac{(14 - 15,37)^2}{15,37} + \frac{(5 - 5,28)^2}{5,28} + \frac{(3 - 2,41)^2}{2,41}$$

$$\chi_{0,05[(2-1) \cdot (5-1)]}^2 = \chi_{0,05(4)}^2 = 9,488 \quad \chi^2 = 2,146658513$$

$$\chi^2 < \chi_{\alpha}^2 \Rightarrow H_0 \text{ se nezamítá}$$

Vypočtená hodnota je menší než tabulková, proto H_0 se nezamítá a zamítáme H_1 .
Není závislost mezi pohlavím a průměrnou délkou pobytu na Šumavě.

7.2.3 Výpočet závislost vlivu pohlaví na způsob ubytování na Šumavě

Tabulka č.23 – vliv pohlaví na způsob ubytování na Šumavě

Pohlaví	Způsob ubytování na Šumavě					Celkem
	Hotel	Penzion	Chata	Ubytovna	Kemp	
Muži	8	20	29	4	5	66
Ženy	12	23	22	1	3	61
Celkem	20	43	51	5	8	127

Pramen: vlastní výpočty

Určíme si H_0 a H_1 : H_0 :mezi znaky neexistuje závislost

H_1 :mezi znaky existuje závislost

Dále si stanovíme hladinu významnosti $\alpha = 0,05$ a vypočítáme teoretické četnosti podle vzorce a sestavíme tabulku:

$$n_{oj} = \frac{n_{i.} \cdot n_{.j}}{n}$$

Tabulka č.23/a – vliv pohlaví na způsob ubytování na Šumavě - teoretické (očekávané) četnosti

Pohlaví	Způsob ubytování na Šumavě					Celkem
	Hotel	Penzion	Chata	Ubytovna	Kemp	
Muži	10,39	22,35	26,50	2,60	4,16	66
Ženy	9,61	20,65	24,50	2,40	3,84	61
Celkem	20	43	51	5	8	127

Pramen: vlastní výpočty

Opět najdeme v tabulce teoretické četnosti < 5 a vypočítáme si kolik % tvoří z celkového počtu teoretických četností. Zde máme 4 četnosti < 5 a to je 40 %.

Protože počet teoretických četností < 5 je větší než 20 % tak nemůžeme použít χ^2 test nezávislosti k ověření závislosti mezi znaky, ale musíme sousedící skupiny spolu sloučit. V této tabulce sloučíme sloupec ubytovna a kemp a její podoba bude následující.

Tabulka č.23/b – vliv pohlaví na způsob ubytování na Šumavě – sloučení sloupců

Pohlaví	Způsob ubytování na Šumavě					Celkem
	Hotel	Penzion	Chata	Ubytovna	Kemp	
Muži	8	20	29	9		66
Ženy	12	23	22	4		61
Celkem	20	43	51	13		127

Pramen: vlastní výpočty

Vypočteme teoretické četnosti pro nový sloupec opět podle vzorečku:

$$n_{oj} = \frac{n_{i.} \cdot n_{.j}}{n}$$

Tabulka č.23/c – vliv pohlaví na způsob ubytování na Šumavě - teoretické (očekávané) četnosti

Pohlaví	Způsob ubytování na Šumavě					Celkem
	Hotel	Penzion	Chata	Ubytovna	Kemp	
Muži	10,39	22,35	26,50	6,76		66
Ženy	9,61	20,65	24,50	6,24		61
Celkem	20	43	51	13		127

Pramen: vlastní výpočty

A protože v této tabulce již nemáme žádné teoretické četnosti, které by byly < 5, ověříme závislost mezi znaky tím, že použijeme χ^2 test nezávislosti.

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n_{oj})^2}{n_{oj}}$$

$$\chi^2 = \frac{(8-10,39)^2}{10,39} + \frac{(20-22,35)^2}{22,35} + \frac{(29-26,50)^2}{26,50} + \frac{(9-6,76)^2}{6,76} + \frac{(12-9,61)^2}{9,61} +$$

$$+ \frac{(23-20,65)^2}{20,65} + \frac{(22-24,50)^2}{24,50} + \frac{(4-6,24)^2}{6,24}$$

$$\chi^2 = 3,695987587$$

$$\chi_{0,05[(2-1) \cdot (4-1)]}^2 = \chi_{0,05(3)}^2 = 7,815 \quad \chi^2 < \chi_{\alpha}^2 \Rightarrow H_0 \text{ se nezamítá}$$

Tabulková hodnota je větší než vypočtená, tak H_0 přijímáme a zamítáme H_1 . V tomto případě neexistuje závislost mezi pohlavím a způsobem ubytování na Šumavě.

7.2.4 Výpočet závislost vlivu pohlaví na účel návštěvy na Šumavě

Tabulka č.24 – vliv pohlaví na účel návštěvy Šumavy

Pohlaví	Účel návštěvy Šumavy					Celkem
	Památky	Pěší turistika	Cyklo-turistika	Vodní sporty	Zimní sporty	
Muži	11	28	6	4	17	66
Ženy	11	31	5	3	11	61
Celkem	22	59	11	7	28	127

Pramen: vlastní výpočty

Určíme si H_0 a H_1 :

H_0 :mezi znaky neexistuje závislost

H_1 :mezi znaky existuje závislost

Dále si stanovíme hladinu významnosti $\alpha = 0,05$ a vypočítáme teoretické četnosti podle vzorce :

$$n_{oj} = \frac{n_i \cdot n_j}{n}$$

Tabulka č.24/a – vliv pohlaví na účel návštěvy Šumavy - teoretické (očekávané) četnosti

Pohlaví	Účel návštěvy Šumavy					Celkem
	Památky	Pěší turistika	Cyklo-turistika	Vodní sporty	Zimní sporty	
Muži	11,43	30,66	5,72	3,64	14,55	66
Ženy	10,57	28,34	5,28	3,36	13,45	61
Celkem	22	59	11	7	28	127

Pramen: vlastní výpočty

Najdeme v tabulce teoretické četnosti < 5 a vypočítáme si kolik % tvoří z celkového počtu teoretických četností. Zde máme 2 četnosti < 5 a to je 20 %.

Protože počet teoretických četností < 5 není větší než 20 %, použijeme k zjištění závislosti mezi znaky χ^2 test nezávislosti

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n_{oj})^2}{n_{oj}}$$

$$\chi^2 = \frac{(11 - 11,43)^2}{11,43} + \frac{(28 - 30,66)^2}{30,66} + \frac{(6 - 5,72)^2}{5,72} + \frac{(4 - 3,64)^2}{3,64} + \frac{(17 - 14,55)^2}{14,55} +$$

$$+ \frac{(11 - 10,57)^2}{10,57} + \frac{(31 - 28,34)^2}{28,34} + \frac{(5 - 5,28)^2}{5,28} + \frac{(3 - 3,36)^2}{3,36} + \frac{(11 - 13,45)^2}{13,45}$$

$$\chi^2 = 1,475670287$$

$$\chi_{0,05[(2-1) \cdot (5-1)]}^2 = \chi_{0,05(4)}^2 = 9,488 \quad \chi^2 < \chi_{\alpha}^2 \Rightarrow H_0 \text{ se nezamítá}$$

Vypočtená hodnota je menší než tabulková hodnota tudíž H_0 přijímáme, nezamítáme a H_1 zamítáme. Můžeme konstatovat, že mezi pohlavím a účelem návštěvy Šumavy neexistuje závislost nebo že pohlaví neovlivňuje návštěvnost Šumavy.